

Programa d'educació ambiental i protecció de la biodiversitat de Sant Andreu de la Barca

Ajuntament de Sant Andreu de la Barca

Data de lliurament juny 2025

Núm. Expedient: 2024/0009202

**Diputació
Barcelona**

Àrea d'Acció Climàtica
i Transició Energètica

Anna Giralvés
Alicia Garcia

Rambla de Catalunya, 6, 08007 Barcelona Tel: +34 938 515 055

ÍNDIX

ÍNDIX	3
RESUM EXECUTIU	5
SUBTÍTOL 1	ERROR! NO S'HA DEFINIT EL MARCADOR.
INTRODUCCIÓ	6
METODOLOGIA	7
EL CONTEXT	8
MARC CONCEPTUAL	9
CONTEXT INTERNACIONAL	11
<i>El Programa d'Acció Mundial d'Educació per al Desenvolupament Sostenible (EDS)</i>	11
<i>Els Objectius de Desenvolupament Sostenible</i>	12
<i>Green Comp: El marc Europeu de competències sobre sostenibilitat</i>	14
CONTEXT ESTATAL	17
<i>Pla d'acció d'educació ambiental per la sostenibilitat a Espanya (2020-2025)</i>	17
CONTEXT AUTONÒMIC	19
<i>Estratègia Catalana d'Educació Ambiental (ECEA)</i>	19
<i>Congrés Nacional d'Educació Ambiental de Catalunya</i>	19
CONTEXT LOCAL	20
ANTECEDENTS DEL PROJECTE. D'ON PARTIM	22
ACTIVITATS IMPULSADES AL MUNICIPI DE SANT ANDREU DE LA BARCA	23
<i>Activitats impulsades des de l'Ajuntament de Sant Andreu de la Barca</i>	23
<i>Activitats impulsades des d'altres entitats públiques</i>	24
<i>Activitats i equipaments impulsats per altres entitats no municipals ni públiques</i>	27
<i>Conclusions</i>	28
EQUIPAMENTS I RECURSOS EXISTENTS	31
<i>Parc de la Solana</i>	31
<i>Font de l'Hermano</i>	32
<i>Font de Can Canals</i>	33
<i>Parc central</i>	33
<i>Àrea per a gossos</i>	34
<i>Riu Llobregat</i>	35
AGENTS I PERSONES INVOLUCRADES EN EL PROJECTE	37
<i>Entrevistes a agents clau del territori</i>	37
<i>Conclusions</i>	37
PROGRAMA D'EDUCACIÓ AMBIENTAL DE SANT ANDREU DE LA BARCA	40
MISSIÓ I VISIÓ	40
PROGRAMA ESTRATÈGIC	40
PÚBLICS DESTINATARIS	43
<i>Centres educatius</i>	43
<i>Ciutadania</i>	44
MAPA ESTRATÈGIC PER PÚBLICS OBJECTIU	44

PLA D'ACCIÓ.....	45
LE 1. CANVI CLIMÀTIC	46
LE 2. ALIMENTACIÓ	54
LE 3. CONSUM	60
LE 4. CURA ANIMAL	69
LE 5. BIODIVERSITAT LOCAL	81
PRESSUPOST COMPLET PER ACCIONS.....	89

RESUM EXECUTIU

L'Ajuntament de Sant Andreu de la Barca impulsa un Programa d'Educació Ambiental i Protecció de la Biodiversitat amb l'objectiu de fomentar la consciència ambiental i promoure hàbits sostenibles entre la ciutadania. El programa s'adreça tant a la comunitat educativa com al públic general, i compta amb el suport de la Diputació de Barcelona.

El municipi, situat al Baix Llobregat i amb una rica diversitat d'espais naturals, com la ribera del riu Llobregat, la Font de Can Canals i la Font de l'Hermano, ofereix un entorn privilegiat per desenvolupar accions educatives vinculades a la sostenibilitat i la biodiversitat. En un context marcat per la creixent pressió urbanística, la interacció amb la fauna salvatge i la necessitat de preservar els espais verds, el programa esdevé una eina estratègica per impulsar un model de desenvolupament local més respectuós amb el medi ambient.

El programa s'estructura en dues fases:

- Diagnosi i anàlisi del context, incloent un inventari d'activitats existents i entrevistes a agents locals.
- Disseny d'accions educatives i de sensibilització adaptades als públics objectiu i alineades amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS).

El Programa d'Educació Ambiental i Protecció de la Biodiversitat de Sant Andreu de la Barca s'adreça a tota la ciutadania, amb la voluntat de ser un programa transversal, inclusiu i participatiu. Es dissenya per abastar els diversos col·lectius del municipi, des dels més petits fins a les persones adultes i la gent gran, incloent-hi els centres educatius, les famílies i el públic general. L'objectiu és generar una cultura ambiental compartida que impliqui activament tot el municipi en la protecció de l'entorn, la sostenibilitat i la biodiversitat local. Les activitats s'adapten a les característiques i necessitats de cada grup per tal de garantir un aprenentatge significatiu, fomentar el compromís col·lectiu i consolidar una comunitat ambientalment responsable i cohesionada.

Aquest programa pretén esdevenir una eina de transformació local, promovent una ciutadania activa i informada, capaç de contribuir de manera responsable a la protecció del medi ambient i a la construcció d'un futur més sostenible per a Sant Andreu de la Barca.

INTRODUCCIÓ

Sant Andreu de la Barca, situat al Baix Llobregat i amb una població de més de 27.000 habitants, destaca per la seva ubicació estratègica entre la muntanya i la plana. El municipi, envoltat per diversos espais naturals, com el Parc Natural de la Serra de Collserola, compta amb un gran potencial en l'àmbit de l'educació ambiental. Aquest entorn privilegiat ofereix oportunitats per fomentar la consciència ambiental i promoure una cultura de la sostenibilitat entre la ciutadania

L'Ajuntament de Sant Andreu de la Barca impulsa un Programa d'Educació Ambiental i de Protecció de la Biodiversitat que s'adreça a tots els nivells d'educació reglada, així com al públic general, amb l'objectiu de fomentar hàbits sostenibles i responsables. El programa inclou una àmplia varietat d'activitats i tallers centrats en temàtiques com la gestió de residus, la biodiversitat local i el canvi climàtic. A més, es realitzen accions dirigides a la ciutadania, incloent-hi campanyes de sensibilització i jornades de voluntariat ambiental.

Amb l'objectiu d'enfortir l'educació ambiental al municipi, l'Ajuntament de Sant Andreu de la Barca va sol·licitar suport a la Diputació de Barcelona per desenvolupar un Programa d'Educació Ambiental i de Protecció de la Biodiversitat propi. Aquesta col·laboració busca no només millorar la conscienciació ambiental entre la població, sinó també proporcionar les eines necessàries per actuar de manera responsable envers el medi ambient. Gràcies al suport institucional, es pretén arribar a un públic ampli i divers, fomentant la participació activa de la ciutadania en la protecció de l'entorn natural, i integrant l'educació ambiental i la protecció de la biodiversitat com a element central en les polítiques locals.

La definició del present programa educatiu té com a objectiu principal dotar la ciutadania dels coneixements i les eines necessàries per contribuir activament a la protecció del medi ambient, de la biodiversitat i a la transició cap a una comunitat més sostenible. Els espais naturals i les infraestructures educatives de Sant Andreu de la Barca serveixen com a escenari perfecte per a aquestes iniciatives, que pretenen empoderar la comunitat i enfortir el seu compromís amb la sostenibilitat.

METODOLOGIA

La redacció d'aquest Programa d'educació ambiental i protecció de la biodiversitat s'estructura en tres fases diferenciades. La primera fase se centra en l'anàlisi del context i de les actuacions realitzades. Aquesta etapa inclou un estudi exhaustiu del marc normatiu i conceptual vigent a escala europea, estatal, autonòmica i municipal per tal d'adaptar adequadament el programa a les particularitats del territori. També es realitzarà un inventari de les iniciatives, activitats i accions prèviament desenvolupades a Sant Andreu de la Barca. Aquest inventari servirà per analitzar les temàtiques abordades i els col·lectius als quals es dirigeixen les accions, amb l'objectiu d'identificar àmbits o grups amb menys recursos i orientar-hi noves propostes. Així mateix es durà a terme un seguit d'entrevistes a persones d'interès del municipi per obtenir una visió real sobre la situació actual de la consciència ambiental de la ciutadania.

En la segona fase, i amb la informació recollida prèviament, es procedirà al disseny de noves accions educatives i de sensibilització que responguin a les necessitats detectades. Aquestes accions es presentaran en una taula descriptiva que inclourà la tipologia d'activitat, el públic destinatari, els objectius específics, una breu descripció i els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) relacionats, entre altres aspectes clau que ajudaran a concretar i planificar les propostes.

Anàlisi del context
i les actuacions

Conceptualització
de les noves
activitats i accions

EL CONTEXT

Sant Andreu de la Barca és un municipi situat al Baix Llobregat, amb una superfície de 5,52 km² i una població que d'uns 27.000 habitants aproximadament. El perfil demogràfic del municipi és divers, amb una població composta per joves, adults en edat laboral, gent gran i un augment significatiu de persones nouvingudes, fet que contribueix a la seva diversitat cultural i social. Aquesta diversitat ofereix una oportunitat única per dissenyar activitats mediambientals que tinguin en compte les diferents sensibilitats i necessitats dels diversos grups d'edat, i que fomentin la inclusió social i la participació de tota la comunitat, així com l'intercanvi d'experiències i sabers.

A Sant Andreu de la Barca hi ha diferents espais d'interès ambiental com ara la Font de l'Hermano, un espai públic situat prop de la Riera de Corbera, que va ser rehabilitat l'any 2014, la zona boscosa de la Font de Can Canals que es troba a l'oest de Sant Andreu de la Barca o la ribera del riu Llobregat a l'est que poden ser bons punts de biodiversitat que actuïn com a nexes entre la ciutadania i la natura.

Pel que fa a l'àmbit educatiu, Sant Andreu de la Barca disposa d'una xarxa d'escoles i instituts que cobreixen les etapes d'educació infantil, primària i secundària, fet que facilita la integració de programes d'educació ambiental dins del currículum escolar. Aquests centres educatius són espais ideals per a la promoció de la conscienciació ambiental des d'edats primerenques, contribuint així a formar futurs ciutadans responsables i compromesos amb la sostenibilitat. La col·laboració entre l'Ajuntament i els centres educatius pot ser clau per potenciar una educació ambiental efectiva i transversal, amb activitats adaptades als diferents nivells educatius.

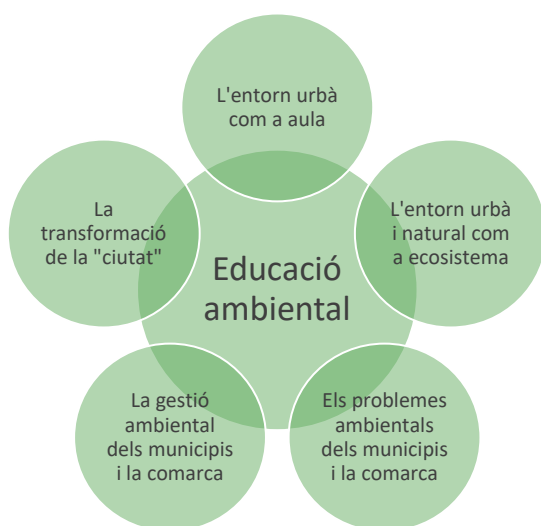
El municipi també té una xarxa activa d'associacions de veïns i veïnes i de participació ciutadana i una col·lectiu per la defensa del medi ambient que treballa en la protecció del medi ambient i la sostenibilitat. Aquests col·lectius poden esdevenir aliats estratègics en el disseny i implementació d'iniciatives comunitàries que tinguin un impacte significatiu en la població i contribueixin a la creació d'una ciutadania més conscient i compromesa.

Finalment, és important destacar que el creixement urbanístic i l'augment constant de la població plantegen una sèrie de reptes en matèria de gestió de residus, mobilitat sostenible, interacció de fauna salvatge (senglars) al nucli urbà i preservació d'espais verds. Aquests són aspectes fonamentals que s'hauran de tenir en compte en el disseny de futurs projectes mediambientals i de protecció de la biodiversitat al municipi, ja que una planificació adequada d'aquestes qüestions serà clau per garantir un desenvolupament urbà que sigui sostenible i respectuós amb el medi ambient i la biodiversitat.

MARC CONCEPTUAL

El repte més gran que hem d'enfrontar actualment com a societat és transformar el nostre model de desenvolupament en un model sostenible que consideri i aporti solucions als diferents àmbits (econòmics, socials i ambientals) de manera integrada. Davant d'aquest repte global, el paper de l'educació ambiental i la sensibilització ciutadana és clau per promoure la consciència i la responsabilitat ambiental i, així, generar compromisos d'acció, tant individuals com col·lectius, que contribueixin a aconseguir aquesta transformació.

L'any 2017 es va redactar, a diverses mans, el llibre *Educació ambiental. D'on venim? Cap a on anem?* (Terrades, et al., 2017). Entre els diferents articles que s'hi poden llegir, és el de Teresa Franquesa el que recull cinc enfocaments que contempla l'educació ambiental urbana:

L'educació ambiental, no és quelcom estàtic, sinó que evoluciona, s'adapta i canvia de la mateixa manera que ho fa la societat. Sovint, per falta de recursos, la visió o el concepte que es té en les administracions públiques i el sector de l'educació queda parat en un punt i cal una posada al dia de forma recurrent. Aquests cinc enfocaments que proposa Franquesa representen una nova manera d'entendre l'educació ambiental i ofereixen un nou punt de partida per tal d'aconseguir sensibilitzar, apoderar i capacitar a la ciutadania.

En la taula següent es pot veure en detall com es desglossen aquests enfocaments:

Enfocament	Objectiu	Rerefons	Concepte clau	Resultat esperat	Els millors elements
L'entorn com a aula	Millorar el coneixement del propi entorn	Si conec el meu entorn, l'estimaré	Valoració	Defensa i conservació del patrimoni	Vivència, emoció, sentir-se part de la natura. Curiositat Coneixement de primera mà
L'entorn com a ecosistema	Ajudar a comprendre el funcionament de la natura des de la ciència	Si entenc el funcionament del sistema, podré evitar disfuncions	Comprensió	Comportament basat en coneixement científic	Rigor científic. Comprensió i acceptació de la complexitat
Els problemes ambientals	Fer prendre consciència dels problemes ambientals	Si conec els problemes voldré solucionar-los	Conscienciació	Denúncia Activisme	Identificació impactes dels humans sobre els sistemes naturals i dels problemes que el deteriorament del medi causa en els humans
La gestió ambiental	Ensenyar comportaments adequats i promoure canvis d'hàbits	Si conec solucions concretes, col·laboraré a implementar-les	Col·laboració	Canvis en accions i estil de vida personal	Formació de bons hàbits quotidians i discussió crítica dels valors que guien l'estil de vida
La transformació de l'entorn	Empoderar per participar en processos de canvi	Si em sento partícip del meu entorn, m'implicaré en explorar solucions	Participació	Corresponsabilitat Proactivitat Innovació	Capacitació per explorar, imaginar i redefinir com viure millor

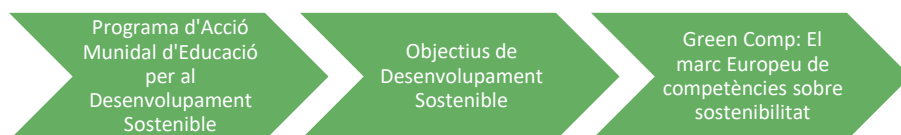
Afegit als cinc enfocaments de Franquesa, cal incloure-hi la capacitat de les persones que esdevé el sisè enfocament.

El nou programa d'educació ambiental de Sant Andreu de la Barca, s'ha d'alinear amb aquesta nova conceptualització de l'educació ambiental, adoptant els cinc (sis) enfocaments proposats per Franquesa: al municipi de Sant Andreu de la Barca es pot donar a conèixer diferents espais d'interès ambiental com ara la Font de l'Hermano, un espai públic situat prop de la Riera de Corbera, que ha estat rehabilitat l'any 2014, la zona boscosa de la Font de Can Canals que es troba a l'oest de Sant Andreu de la Barca o la ribera del riu Llobregat a l'est que poden ser bons punts de biodiversitat que serveixin com a nexes entre la ciutadania i la natura. Dins del Programa d'Educació Ambiental Municipal (PEAM), es poden incloure temàtiques actuals com l'emergència climàtica o la problemàtica dels residus per tal de capacitar a la ciutadania per resoldre'ls i donar-los els coneixements necessaris perquè esdevinguin persones crítiques i responsables amb les seves accions.

En el present apartat, es fa un resum dels actuals marcs de referència (internacionals, estatals, autonòmics i locals) en matèria de sensibilització i educació per al desenvolupament sostenible, en els que es fonamentarà el nou concepte del Programa d'educació ambiental de Sant Andreu de la Barca.

CONTEXT INTERNACIONAL

En aquest apartat es fa una descripció dels principals plans i programes relacionats amb l'Educació Ambiental a nivell internacional, els següents:

El Programa d'Acció Mundial d'Educació per al Desenvolupament Sostenible (EDS)

L'any 2014, un cop finalitzada la Dècada per a l'Educació pel Desenvolupament Sostenible (EDS), es va celebrar a Aichi-Nagoya (Japó) la Conferència Mundial de la UNESCO sobre l'Educació per al Desenvolupament Sostenible. De la seva declaració va sorgir el Programa d'Acció Mundial (GAP en les seves singles en anglès) sobre l'EDS, on es proposa suscitar i ampliar l'acció en tots els àmbits i nivells de l'ensenyament i l'aprenentatge, amb la intenció d'accelerar l'avanç cap al desenvolupament sostenible. El GAP té dos objectius principals:

- Reorientar l'ensenyament i l'aprenentatge, de manera que tothom tingui l'oportunitat d'adquirir coneixements, competències, valors i actituds que els permetin contribuir al desenvolupament sostenible i canviar les coses;
- Enfortir l'ensenyament i l'aprenentatge en tots els programes i activitats que promouen el desenvolupament sostenible.

El GAP se centra en cinc àmbits d'acció prioritaris:

ÀREA D'ACCIÓ PRIORITÀRIA 1

• *Política avançada*: incorporar l'EDS tant a les polítiques d'educació com de desenvolupament sostenible, crear un entorn propici per a l'EDS i provocar canvis sistèmics.

ÀMBIT D'ACCIÓ PRIORITÀRIA 2

• *Transformar entorns d'aprenentatge i formació*: integrar els principis de sostenibilitat en entorns d'educació i formació.

ÀREA D'ACCIÓ PRIORITÀRIA 3

• *Creació de capacitats en les persones educadores i formadores*: augmentar les capacitats de les persones educadores i formadores per oferir EDS de manera més eficaç.

ÀREA D'ACCIÓ PRIORITÀRIA 4

• *Empoderar i mobilitzar les persones joves*: multiplicar les accions d'EDS entre el jovent.

ÀREA D'ACCIÓ PRIORITÀRIA 5

• *Accelerar solucions sostenibles a nivell local*: a nivell comunitari, ampliar els programes i xarxes l'EDS.

L'Ajuntament de Sant Andreu de la Barca pot jugar un paper clau en cadascuna de les àrees d'acció prioritàries. Pel que fa a la primera àrea d'acció, l'Ajuntament té la capacitat d'incorporar l'educació per al desenvolupament sostenible (EDS) dins les seves polítiques d'educació i sostenibilitat, creant un marc institucional favorable per a promoure canvis sistèmics. A l'àmbit d'acció 2, l'Ajuntament pot transformar els entorns d'aprenentatge municipals, com escoles i centres cívics, integrant-hi els principis de sostenibilitat. Pel que fa a la tercera àrea, l'Ajuntament podria promoure programes de formació i capacitació per al professorat i formadors locals, assegurant que tinguin les eines necessàries per impartir l'EDS de manera efectiva. L'Ajuntament també pot fomentar la participació activa del jovent, alineant-se amb l'àmbit d'acció 4, a través de projectes i campanyes que els empederin per liderar iniciatives sostenibles. Finalment, a l'àmbit 5, l'Ajuntament pot ampliar les xarxes locals de sostenibilitat, accelerant solucions sostenibles dins la comunitat i promovent la col·laboració entre entitats locals, empreses i ciutadans. Amb aquestes accions, l'Ajuntament de Sant Andreu de la Barca es posiciona com a actor rellevant en el foment de l'educació per al desenvolupament sostenible.

Els Objectius de Desenvolupament Sostenible

L'Assemblea General de les Nacions Unides va aprovar al 2015 el document "Transformar el nostre món: l'Agenda 2030 per al Desenvolupament Sostenible". Aquesta agenda inclou 17 Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) els quals defineixen un pla d'acció global per fer front als problemes ambientals, econòmics i socials i que busca la seva consecució de cara l'any 2030.

Així doncs, l'Agenda 2030 i els ODS aporten una mirada estratègica a llarg termini, i conviden a remirar les polítiques, plans, projectes i accions des de la visió conjunta dels 17 ODS. Són un mitjà per desenvolupar una política equilibrada entre quatre eixos: el mediambiental, el social, l'econòmic i la bona governança. Davant aquesta realitat i els reptes que es plantegen, el paper de l'educació per la sostenibilitat i la participació ciutadana són clau per aconseguir materialitzar els acords internacionals assolits.

L'Agenda 2030 estimula l'acció en 5 esferes de vital importància (conegudes com les 5 P): persones (*People*), planeta (*Planet*), prosperitat (*Prosperity*), pau (*Peace*), i aliances (*Partnership*).

Al setembre de 2023, es va celebrar la Cimera sobre els ODS, on es van valorar els ODS a mig camí per arribar al límit de temps de l'agenda 2030. Es van valorar les accions fetes fins ara, i després d'un context de pandèmia amb la COVID-19 l'any 2019 i altres crisis es va veure que els avenços cap a el compliment dels ODS eren lents o no eren suficients. En aquest context els líders mundials es van proposar prendre accions que fossin **valentes, ambiciosos, ràpides, justes i transformadores** per arribar a la data límit que van establir l'any 2015.

D'entre els 17 Objectius per al Desenvolupaments Sostenible, a continuació, es destaquen aquells que estaran més estretament lligats amb el Programa d'educació ambiental de Sant Andreu de la Barca i la seva visió estratègica:

- **Objectiu 3.** Garantir una vida sana i promoure el benestar per a totes les persones a totes les edats.
- **Fita 3.9** Per al 2030, reduir substancialment el nombre de morts i malalties produïdes per productes químics perillosos i la contaminació de l'aire, l'aigua i el sòl.

- **Objectiu 4.** Garantir una educació inclusiva, equitativa i de qualitat i promoure oportunitats d'aprenentatge durant tota la vida per a tothom.
- **Fita 4.7** D'aquí al 2030, assegurar que tots els alumnes adquireixin els coneixements teòrics i pràctics necessaris per promoure el desenvolupament sostenible, entre altres coses mitjançant l'educació per al desenvolupament sostenible i els estils de vida sostenibles, els drets humans, la igualtat de gènere, la promoció d'una cultura de pau i no-violència, la ciutadania mundial i la valoració de la diversitat cultural i la contribució de la cultura al desenvolupament sostenible.

- **Objectiu 6.** Garantir la disponibilitat i una gestió sostenible de l'aigua i el sanejament per a totes les persones.
- **Fita 6.6** D'aquí al 2020, protegir i restablir els ecosistemes relacionats amb l'aigua, inclosos els boscos, muntanyes, aiguamolls, rius aquífers i llacs.
- **Fita 6.b** Donar suport i enfortir la participació de les comunitats locals en la millora de la gestió de l'aigua i el sanejament

- **Objectiu 7.** Garantir l'accés a una energia assequible, segura, sostenible i moderna per a tothom.
- **Fita 7.2** D'aquí al 2030, augmentar substancialment el percentatge de l'energia renovable en el conjunt de fonts d'energia.
- **Fita 7.3** D'aquí al 2030, duplicar la taxa mundial de millora de l'eficiència energètica.

- **Objectiu 11.** Aconseguir que les ciutats i els assentaments humans siguin inclusius, segurs, resilents i sostenibles
- **Fita 11.4** Redoblar els esforços per protegir i salvaguardar el patrimoni cultural i natural.
- **Fita 11.6** Reduir l'impacte ambiental negatiu per càpita de les ciutats, fins i tot prestant especial atenció a la qualitat de l'aire i la gestió de les deixalles municipals i d'altres tipus.

- **Objectiu 12.** Disminuir de manera substancial la generació de residus mitjançant polítiques de prevenció, reducció, reciclatge i reutilització.
- **Fita 12.5** D'aquí al 2030, reduir considerablement la generació de deixalles mitjançant activitats de prevenció, reducció, reciclatge i reutilització.

- **Fita 12.8** D'aquí a 2030, assegurar que les persones d' arreu del món tinguin la informació i els coneixements pertinents per al desenvolupament sostenible i els estils de vida en harmonia amb la natura.
- **Fita 12.b** Elaborar i aplicar instruments per vigilar els efectes en el desenvolupament sostenible, per tal d' assolir un turisme sostenible que creï llocs de feina i promogui la cultura i els productes locals.

- **Objectiu 13.** Adoptar mesures urgents per combatre el canvi climàtic i els seus efectes.
- **Fita 13.3** Millorar l'educació, la conscienciació i la capacitat humana i institucional en relació amb la mitigació del canvi climàtic, l'adaptació a aquest, la reducció dels seus efectes i l'alerta primerenca.

- **Objectiu 15.** Protegir, restaurar i promoure l'ús sostenible dels ecosistemes terrestres, gestionar els boscos de manera sostenible, combatre la desertificació, aturar i revertir la degradació del sòl, i aturar la pèrdua de la biodiversitat
- **Fita 15.5** Emprendre accions urgents i significatives per a reduir la degradació dels hàbitats naturals, detenir la pèrdua de biodiversitat i, per a 2020, protegir les espècies amenaçades i evitar-ne l'extinció.

En la proposta de reformulació del Programa d'educació ambiental de Sant Andreu de la Barca en sí i la nova mirada que tindrà es basarà en aquests objectius i es referenciaran.

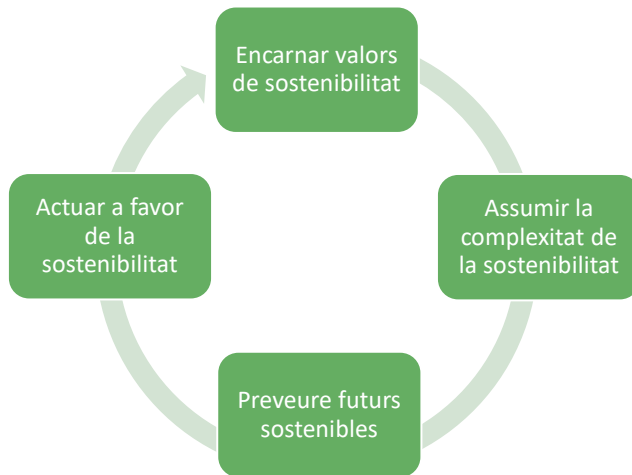
Green Comp: El marc Europeu de competències sobre sostenibilitat

L'any 2022 es va desenvolupar el document marc *Green Comp*, una de les accions polítiques establertes en el Pacte Verd Europeu per impulsar l'aprenentatge de la sostenibilitat ambiental a la Unió Europea. Aquest document identifica un conjunt de competències per fomentar programes educatius que ajudin a l'alumnat a adquirir coneixements, habilitats i actituds que promoguin una manera de pensar, planificar i actuar amb empatia, responsabilitat i cura pel planeta i la salut pública. A través de l'Espai Europeu d'Educació, els estats membres de la Unió Europea treballen conjuntament per construir sistemes educatius i de formació més resilents i inclusius, reconeixent que l'educació és essencial per al desenvolupament personal, la millora de l'ocupabilitat i l'exercici d'una ciutadania activa.

L'accés a una educació, formació i aprenentatge permanent de qualitat i inclusiu és un dret fonamental, recollit en el Pilar Europeu de Drets Socials, i contribueix a enfortir les societats i economies europees. L'educació i la formació tenen un paper fonamental en ajudar les persones a passar de la simple consciència ambiental a l'acció, tant individual com col·lectiva.

Green Comp identifica un conjunt de competències de sostenibilitat per dotar els programes educatius ajudant l'alumnat a desenvolupar els coneixements, destreses, actituds i valors que promoguin formes de pensar, planificar i actuar amb empatia, responsabilitat i cura del nostre planeta i de la salut pública. El marc comprèn **quatre àrees de competència interrelacionades**: incorporar valors de sostenibilitat,

acceptar la complexitat de la sostenibilitat, imaginar futurs sostenibles i actuar per la sostenibilitat. Cada una de les àrees inclou tres competències que estan interrelacionades.

Seguidament, s'adjunta una taula resum que es troba en aquest document i on s'expliquen aquestes 12 competències.

Àrea	Competència	Definició
Encarnar valors de sostenibilitat	Apreciació de la sostenibilitat	Reflexionar sobre els valors personals; identificar i explicar com varien els valors entre les persones al llarg del temps, avaluant de forma crítica la seva alineació amb els valors de la sostenibilitat.
	Suport a l'equinitat	Donar suport a l'equitat i la justícia per les generacions actuals i futures. Aprendre de les generacions anteriors per la sostenibilitat.
	Promoció de la natura	Reconèixer que els éssers humans formen part de la natura i respectar les necessitats i els drets d'altres espècies i de la mateixa natura amb el fi de restaurar i regenerar ecosistemes sans i resilients.
Assumir la complexitat de la sostenibilitat	Pensament sistemàtic	Abordar un problema de sostenibilitat des de tots els vessants; considerar el temps, l'espai i el context per comprendre com interactuen els elements dins els sistemes i entre ells.
	Pensament crític	Avaluar la informació i els arguments, identificar supòsits, qüestionar l' <i>statu quo</i> i reflexionar sobre com influeixen els contextos personals, socials i culturals en el pensament i les conclusions.
	Contextualització de problemes	Formular els reptes actuals o potencials com un problema de sostenibilitat en termes de dificultat, persones implicades, temps i àmbit geogràfic, amb el fi d'identificar l'enfocament adequat per anticipar i prevenir els problemes, així com per mitigar i adaptar-se als que ja existeixen.

Preveure futurs sostenibles	Capacitat de projeccions de futur	Projectar futurs sostenibles alternatius imaginant i desenvolupant escenaris alternatius i identificant els passos necessaris per aconseguir un futur sostenible preferible.
	Adaptabilitat	Gestionar les transicions i els desafiaments en situacions de sostenibilitat complexes i prendre decisions relacionades amb el futur davant de la incertesa, l'ambigüitat i el risc.
	Pensament exploratori	Adoptar una forma relacional de pensament en estudiar i vincular diferents disciplines, utilitzant la creativitat i l'experimentació amb idees o mètodes innovadors.
Actuar a favor de la sostenibilitat	Actuació política	Navegar pel sistema polític, identificar la responsabilitat política i passar comptes per comportaments insostenibles i exigir polítiques eficaces per a la sostenibilitat.
	Acció col·lectiva	Actuar a favor del canvi en col·laboració amb altres agents.
	Iniciativa individual	Identificar el propi potencial per a la sostenibilitat i contribuir de forma activa a millorar les perspectives de la comunitat i el planeta.

El marc defineix, a més, la competència en sostenibilitat com aquella que capacita l'alumnat per incorporar valors de sostenibilitat i adoptar sistemes complexos, amb l'objectiu de prendre o sol·licitar accions que restaurin i mantinguin la salut dels ecosistemes i millorin la justícia, generant visions per a futurs sostenibles.

Igualment, s'explica que l'aprenentatge per a la sostenibilitat ambiental com aquell que té com a objectiu fomentar un coneixement de la sostenibilitat des de la infantesa fins a l'edat adulta, a través de la comprensió que les persones són part de la natura i depenen d'ella. L'alumnat aprendrà coneixements, destreses i actituds que l'ajudaran a convertir-se en agent de canvi i a contribuir, tant individualment com col·lectivament, al desenvolupament d'un futur dins dels límits del planeta.

CONTEXT ESTATAL

Pla d'acció d'educació ambiental per la sostenibilitat a Espanya (2020-2025)

A nivell estatal, el document de referència principal en l'àmbit de l'educació ambiental és el [Plan de Acción de Educación Ambiental para la Sostenibilidad en España 2020-2025](#) (PAEAS), el qual recull el llegat del [Libro Blanco de la Educación Ambiental](#).

El *Libro Blanco* estableix que l'educació ambiental ha d'implicar a tota la societat i ha de tenir un enfocament ampli i obert a tots els àmbits de la vida, de manera que tingui en compte tant els problemes ambientals locals com els globals. A més, l'educació ambiental ha de potenciar el pensament crític i el desenvolupament d'una ètica que promogui la protecció del medi ambient des d'una perspectiva d'equitat, solidaritat i responsabilitat compartida envers l'entorn.

L'**objectiu principal del PAEAS** és definir les línies estratègiques i les accions necessàries per al desenvolupament de l'educació ambiental en els propers 5 anys. Durant el 2020 es van desenvolupar diversos processos de participació pública i construcció col·lectiva amb l'objectiu de recollir les aportacions de diferents sectors socials: administracions, empreses, fundacions, organitzacions, professionals, mitjans de comunicació, comunitat educativa, etc.

L'educació ambiental és també una eina important pel desenvolupament de la política i la gestió. Les administracions tenen un paper fonamental per aconseguir millorar l'accés a la informació ambiental de tota la ciutadania; han de facilitar informació coherent i creïble que faciliti la comprensió dels processos ambientals en connexió amb els socials, econòmics i culturals. Per això, és necessari identificar els problemes ambientals clau i traslladar-los de manera efectiva a la societat i així generar respostes constructives.

Durant aquests anys de treball s'han redactat plans de treball anuals i una memòria intermèdia del projecte en forma de buscador web on es recullen totes les accions portades a terme ([Memòria intermèdia](#)).

L'Ajuntament de Sant Andreu de la Barca i les seves actuacions estan contemplades en les línies d'acció del PAEAS, i es destaca com un actor essencial per assolir els objectius i metes del Pla.

Els següents objectius extrets del document de Pla d'acció d'educació ambiental per la sostenibilitat fan referència als àmbits que l'Ajuntament pot tenir un paper rellevant:

- 1.1 Integrar l'EAS en les polítiques públiques i estructures administratives.
- 1.2 Formar i capacitar a les persones professionals del sector públic en matèria ambiental i sobre la utilització dels instruments socials (educació, comunicació, participació) som a eines clau per avançar cap a la sostenibilitat.
- 2.1 Millorar la qualitat i innovar en el disseny i desenvolupament de programes, projectes i activitats d'EAS perquè siguin d'acord amb les necessitats de la transició.
- 3.1. Generar canvis a nivell curricular en sintonia amb els reptes de la transició.
- 3.3. Impulsar la renaturalització dels centres educatius com un exercici de coherència institucional que reforci les intervencions educatives.
- 3.4. Dissenyar i implementar programes i projectes coordinats amb el context comunitari dels centres educatius i de les universitats que impulsin la transició ecològica justa.

- 5.1 Reforçar els Equipaments d'EAS com a espais sociocomunitaris polivalents de capaciació i innovació ecològica i social.
- 5.4 Impulsar la integració de l'EAS en altres espais i recursos educatius, culturals i sociocomunitaris que treballen amb diferents perfils poblacionals.
- 6.3 Difondre les accions i projectes relacionats amb l'EA, en particular, les bones pràctiques i experiències inspiradores.
- 6.4 Impulsar la participació ciutadana, la construcció col·lectiva i el treball en xarxa com a instruments essencials per a la transició ecològica i justa.

L'Ajuntament de Sant Andreu de la Barca té la responsabilitat i el potencial de liderar accions significatives en aquests escenaris, facilitant una major implicació comunitària en la transició cap a un futur més sostenible.

CONTEXT AUTONÒMIC

A nivell català, els dos elements clau i de referència són l'Estratègia Catalana d'Educació Ambiental i el Congrés Nacional d'Educació Ambiental de Catalunya.

Estratègia Catalana d'Educació Ambiental (ECEA)

Tot i ser un document de l'any 2003, cal tenir-lo present com a context de l'educació ambiental a Catalunya. L'objectiu final de l'Estratègia és el de millorar l'educació ambiental a Catalunya sota les directrius i tendències de les darreres conferències mundials de medi ambient, que propugnen d'avançar cap a la sostenibilitat mitjançant la participació social. Els objectius generals de l'ECEA són:

- Promoure un canvi de pensament i comportament en les persones que afavoreixi el trànsit de la societat catalana cap a la sostenibilitat.
- Que totes les persones que participin d'una manera o altra en l'educació ambiental desenvolupin un pensament crític, adoptin els valors de la cultura de la sostenibilitat i actuïn d'acord amb ells.
- Utilitzar l'Estratègia per integrar tota la societat en els processos d'educació ambiental i per incidir en tota la població, sense excloure'n cap sector.
- Promoure plataformes de comunicació entre el teixit associatiu, l'Administració i altres institucions.
- Aconseguir sinèrgies de participació.

Alineats amb els objectius internacionals i nacionals, els objectius de l'ECEA també s'han de correlacionar amb els propis objectius del programa d'activitats de l'Ajuntament de Sant Andreu de la Barca. Totes les accions que s'hi duguin a terme han de, d'una manera o d'una altra, perseguir la consecució d'aquests objectius generals.

Congrés Nacional d'Educació Ambiental de Catalunya

L'any 2018 es va dur a terme el Primer Congrés Nacional d'Educació Ambiental de Catalunya (CNEA) (Congrés Nacional d'Educació Ambiental, sense data). La segona edició es va dur a terme en diverses sessions de treball conjunt entre diferents administracions, ens i entitats i va concloure una declaració¹ que aplega les conclusions principals del Congrés. Aquest decàleg està format per 10 principis rectors i 7 compromisos que les entitats han adquirits com a seus.

Tot i que ja hi participa d'una manera o altra, l'Ajuntament de Sant Andreu de la Barca pot ser un clar exemple de com respondre al decàleg redactat en el segon Congrés. Aquest decàleg fa referència a la necessitat d'una transformació col·lectiva, on l'educació ambiental actua com a resposta clau, així com la importància d'actuar a escala local i establir aliances sòlides. Aquests elements són fonamentals per a l'Ajuntament, que pot liderar accions transformadores en la comunitat, promovent iniciatives que connectin amb els objectius del decàleg i consolidin el seu compromís amb la sostenibilitat i el desenvolupament local.

¹ Es pot consultar en el següent enllaç:
https://www.cnea.cat/_files/ugd/35f2f9_76baba136fc044c6835375b985209f25.pdf

CONTEXT LOCAL

L'àrea de Medi Ambient de l'Ajuntament de Sant Andreu de la Barca és l'encarregada d'impulsar les polítiques de sostenibilitat del municipi. Entre les polítiques es destaquen les següents:

- **[Reglament de participació ciutadana \(2024\)](#)**: Aquest reglament proposa un marc per posar en pràctica noves fórmules participatives, que permetin a la ciutadania implicar-se més directament amb les necessitats del municipi. Així, aquest document recull múltiples experiències i instruments per ordenar els processos i les formes de participació.
- **[Pla d'acció per a l'energia sostenible i el clima del municipi \(PAESC\) \(2020-2030\)](#)**: Dins d'aquest pla d'acció es pot trobar una nova eina de comunicació tècnica; el [Perfil climàtic](#). És una síntesi gràfica i numèrica de la situació del municipi envers el canvi climàtic. El perfil inclou quin és el compromís assumit pel municipi per lluitar contra el canvi climàtic. Consta de dues parts diferenciades: una relativa a la mitigació del canvi climàtic (reducció d'emissions de gasos d'efecte hivernacle) i una altra associada a l'adaptació als impactes del canvi climàtic.
- **[Revisió del Pla local de prevenció de residus de Sant Andreu de la Barca \(2020-2025\)](#)**: Document que realitza un diagnòstic de la gestió de residus del municipi i proposa Plans d'actuació amb una calendarització fins a l'any 2025, per aconseguir reduir la generació de residus i incrementar la correcta separació del municipi.
- **[Ordenança d'intervenció municipal ambiental, de seguretat i de salut pública \(2014\)](#)**: L'Ajuntament de Sant Andreu de la Barca es va adherir al model de document de l'[Ordenança d'intervenció municipal ambiental, de seguretat i de salut pública de la Diputació de Barcelona](#). El document és una norma bàsicament procedimental que pretén facilitar als ajuntaments però també a la resta d'operadors, una eina sistemàtica, racional i integradora que permeti localitzar i conèixer, de forma fàcil i ràpida, la regulació de cada tràmit del procediment.
- **[Ordenança de Protecció i Tinença d'Animals \(2024-25 En tràmit\)](#)**: L'Ordenança Municipal de Sant Andreu de la Barca regula la tinença responsable i la protecció d'animals, assegurant el seu benestar i fomentant la convivència ciutadana. Inclou mesures com l'esterilització i el control de colònies de gats, la identificació obligatòria dels animals amb ADN per evitar problemes sanitaris i sancions per infraccions. També regula la presència d'animals en espais públics i estableix requisits específics per als animals potencialment perillosos.
- **[Reglament del règim d'ús dels horts urbans ecològics de titularitat municipal \(2014\)](#)**: Aquest reglament té per objecte regular el règim jurídic de les llicències atorgades per l'Ajuntament sobre horts de titularitat municipal al terme de Sant Andreu de la Barca, per al conreu agrícola d'autoconsum. Els objectius que es plantegen al document inclouen:
 - Promoure l'educació ambiental.
 - Establir i valorar les relacions entre el medi ambient i les activitats humanes.
 - Facilitar el contacte directe i la manipulació d'elements com la terra, l'aigua, les plantes, etc., proporcionant una experiència enriquidora.
 - Conèixer les tècniques de cultiu de l'agricultura ecològica.
 - Fomentar l'adquisició d'una sèrie de valors que ens motivin a sentir interès i preocupació per conservar la biodiversitat i els hàbitats naturals de les espècies hortícoles tradicionals i autòctones.
 - Proporcionar a la gent gran una activitat socioeducativa, on a més de les tasques pròpies de l'activitat, podran enriquir amb consells propis de la seva experiència.

D'aquesta forma aconseguir la implantació d'uns horts urbans que responen als tres principis bàsics de la sostenibilitat.

- Ecologia (foment productes Km 0).
- Economia (foment productes autoconsum).
- Equitat (facilitar la participació de tots els grups social).

ANTECEDENTS DEL PROJECTE.

D'ON PARTIM

A l'hora de plantejar i desenvolupar les noves activitats per a l'Ajuntament de Sant Andreu de la Barca, resulta útil i motivador conèixer experiències properes, però també més llunyanes i, d'aquesta manera, aconseguir obrir la mirada a noves possibilitats. En el present apartat es presenta un breu estudi sobre les activitats desenvolupades per l'Ajuntament de Sant Andreu de la Barca i també d'altres entitats o equipaments educatius, per tal que puguin servir de referència i/o inspiració. També s'ha estudiat la oferta d'activitats disponibles i dels públics objectiu, per aconseguir que la proposta d'activitats sigui rellevant i supleixi possibles mancances tant en temàtiques ambientals d'importància com a públics objectiu que tinguin un ventall d'activitats menor.

D'aquesta manera, els **objectius** d'aquesta acció són els següents:

- **Identificar** els projectes existents que es desenvolupen a escala local i regional.
- **Conèixer** les activitats que s'ofereixen en altres espais i entitats amb la finalitat d'aconseguir una visió global de les activitats que es poden trobar a Sant Andreu de la Barca.
- **Obtenir** idees per incorporar-les a les activitats a desenvolupar.

Després de conèixer l'estat de la qüestió s'han elaborat unes conclusions i se n'han destriat aquells elements que poden servir de referència.

Es presenta el format de taula usada per recollir les dades de les diferents activitats mediambientals ofertes a Sant Andreu de la Barca:

Activitats impulsades per l'Ajuntament		Tipologia de públic destinatari						
		Centres educatius			Altres tipologies de públic			
		Ed. Infantil	Ed. Primària	Ed. Secundària	Joves	Adults	Famílies	Públic general
Temàtiques de les activitats	Aigua							
	Aire							
	Alimentació							
	Biodiversitat							
	Canvi climàtic							
	Consum							
	Cura animal							
	Energia							
	Mobilitat							
	Residus							

Activitats impulsades al municipi de Sant Andreu de la Barca

Als següents subapartats es presenta un estudi detallat sobre les activitats educatives i mediambientals impulsades al municipi de Sant Andreu de la Barca.

Activitats impulsades des de l'Ajuntament de Sant Andreu de la Barca

L'Àrea de Medi Ambient de l'Ajuntament de Sant Andreu de la Barca és l'encarregada d'impulsar les polítiques de sostenibilitat del municipi. Entre aquestes polítiques, es destaquen la gestió de l'aigua i els residus, la promoció del transport públic i el programa d'educació ambiental. L'impuls de la consciència col·lectiva entorn a la sostenibilitat es realitza de forma permanent amb accions i activitats destacades adreçades a la ciutadania. Entre elles destaquem:

- **Celebració de Dies Mundials i Setmanes especials:** en motiu de dates assenyalades com el Dia de la Festa de la Bicicleta, el dia mundial de l'Aigua, el dia de les Papallones, la setmana Europea de la prevenció del residu o la setmana del Medi ambient, es realitzen activitats relacionades amb l'esdeveniment. Aquestes activitats estan orientades a públic general i familiar i tenen com a objectiu la divulgació i sensibilització.
- **Mercat de segona mà i d'intercanvi:** anualment es realitza un mercat de segona mà i d'intercanvi d'objectes que la ciutadania té a casa i que ja no utilitzen, i així promoure el consum responsable i evitar la generació de residus. A aquest mercat s'intercanvien objectes com llibres, material informàtic, roba, parament de la llar, joguines, mobles,...
- **Fòrum d'acció climàtica:** a l'abril de 2023 es van organitzar unes jornades de reflexió sobre l'emergència climàtica i la mobilitat sostenible. En aquestes sessions es van abordar temes com la transició energètica, la mobilitat sostenible, la qualitat de l'aire, la gestió de residus i la gestió dels recursos naturals. L'objectiu d'aquest fòrum era aconseguir la implicació de la ciutadania, ja que la seva col·laboració és fonamental per afrontar la crisi ambiental i entendre com la sostenibilitat impacta directament en la comunitat.

A continuació, es mostra el quadre resum de les temàtiques tractades i públics destinataris de les activitats impulsades per l'Ajuntament de Sant Andreu de la Barca:

Activitats impulsades per l'Ajuntament		Tipologia de públic destinatari						
		Centres educatius			Altres tipologies de públic			
		Ed. Infantil	Ed. Primària	Ed. Secundària	Joves	Adults	Famílies	Públic general
Temàtiques de les activitats	Aigua						1	1
	Aire							
	Alimentació							
	Biodiversitat						1	1
	Canvi climàtic						1	1
	Consum						1	1
	Cura animal							
	Energia						1	1
	Mobilitat						2	2
	Residus						1	1

Activitats impulsades des d'altres entitats públiques

Aquí trobem recollides diferents activitats que es duen a terme al municipi de Sant Andreu de la Barca, però que estan impulsades per altres entitats públiques tals com l'Àrea Metropolitana de Barcelona.

- **La Jugatecambiental:** en col·laboració amb l'Àrea Metropolitana de Barcelona, cada diumenge de primavera i tardor es realitza al parc de la Solana una activitat ambiental. La proposta compta també amb un espai de joc lliure amb temàtica ambiental. Es tracten temàtiques tals com:

Natura	Fauna	Espècies invasores	Cosmètica natural
Aigua	Canvi climàtic	Estalvi energètic	Reciclatge

L'objectiu d'aquest espai és conscienciar al públic familiar sobre la sostenibilitat ambiental mentre juguen.

En el següent quadre es pot veure un resum de les temàtiques tractades i públics destinataris de les activitats proposades per la Jugatecambiental:

Activitats impulsades per la Jugatecambiental		Tipologia de públic destinatari						
		Centres educatius			Altres tipologies de públic			
		Ed. Infantil	Ed. Primària	Ed. Secundària	Joves	Adults	Famílies	Públic general
Temàtiques de les activitats	Aigua					1		
	Aire							
	Alimentació					1		
	Biodiversitat					4		
	Canvi climàtic					1		
	Consum					2		
	Cura animal					1		
	Energia					1		
	Mobilitat							
	Residus					2		

- **Compartim un futur** (Programa Metropolità d'Educació per a la Sostenibilitat (PMES) de l'AMB): Aquest programa té com a objectiu principal conscienciar i educar sobre medi ambient, fomentant hàbits sostenibles i el pensament crític, alhora que es proporcionen eines i valors per construir un futur sostenible. Aquest programa busca donar visibilitat a la feina de l'AMB en sostenibilitat i incentivar la participació ciutadana. També promou canvis en les decisions de consum perquè considerin no només els beneficis econòmics a curt termini, sinó també els costos ambientals, energètics i les emissions de CO₂. Els públics objectius del programa són:

Escolar	Familiar
Adult	Ciutadania general

I per aconseguir-ho realitza diferents formats d'activitats i recursos per poder acostar als diferents públics objectius.

Tallers a porta tancada	Visites a instal·lacions	Activitats en entorns naturals
Tallers al carrer	Exposicions	Activitats en entorns urbans

Les temàtiques tractades i públics destinataris de les [activitats que s'ofereixen](#) des del Programa Metropolità Compartim un futur es poden veure a mode de resum en quadre següent:

Activitats impulsades per Compartim un Futur		Tipologia de públic destinatari						
		Centres educatius			Altres tipologies de públic			
		Ed. Infantil	Ed. Primària	Ed. Secundària	Joves	Adults	Famílies	Públic general
Temàtiques de les activitats	Aigua	2	10	11	8	11	8	9
	Aire	2	4	2	5	1	2	1
	Alimentació				2	1	2	1
	Biodiversitat	1	19	10	21	5	17	3
	Canvi climàtic		3	4	4	2	3	1
	Consum				2	1	2	1
	Cura animal							
	Energia		3	4	4	2	3	1
	Mobilitat		2	3	3		1	
	Residus	1	12	15	15	13	13	13

- Papallones del Parc de la Solana (Observatori Metropolità de Papallones):** L'Observatori Metropolità de Papallones (mBMS) és un projecte de recerca científica duta a terme des dels Serveis de Parcs i Platges de l'AMB amb participació ciutadana. L'objectiu principal d'aquest projecte és **conèixer la biodiversitat** de les papallones diürnes ja que són bons bioindicadors. Aquest projecte de **ciència ciutadana** involucra la població a través d'una xarxa de voluntaris que realitzen censos de papallones de manera periòdica. Les dades recollides són utilitzades per les institucions científiques participants per analitzar l'evolució dels espais dunars de les platges i millorar la gestió dels prats florits dels parcs, que no es reguen i es tallen de manera selectiva per afavorir el desenvolupament natural dels cicles biològics de la vegetació. Des de l'any 2023, Sant Andreu de la Barca s'ha sumat a aquest projecte a través de l'observació de les papallones al Parc de la Solana.

A continuació es pot veure el quadre resum de les temàtiques tractades i públics destinataris del projecte Papallones del Parc de la Solana:

Activitats impulsades per Papallones al parc de la solana		Tipologia de públic destinatari						
		Centres educatius			Altres tipologies de públic			
		Ed. Infantil	Ed. Primària	Ed. Secundària	Joves	Adults	Famílies	Públic general
Temàtiques de les activitats	Aigua							
	Aire							
	Alimentació				1	1	1	1
	Biodiversitat				1	1	1	1
	Canvi climàtic							
	Consum							
	Cura animal							
	Energia							
	Mobilitat							
	Residus							

Activitats i equipaments impulsats per altres entitats no municipals ni públiques

L'anàlisi finalitza amb un recull d'activitats i equipaments d'àmbit no públic, com poden ser associacions excursionistes, associacions per la protecció del medi ambient o empreses que es dediquen a l'educació ambiental.

- **Col·lectiu DEMASAB:** És un col·lectiu que actualment no està actiu, però que ho va estar fins a l'any 2020. Aquest es va fundar als anys 80 arrel de la sensibilització de la ciutadania en referència tractar de millorar la qualitat mediambiental de Sant Andreu de la Barca. Actuaven a nivell local, però amb col·laboració a nivell comarcal.

El col·lectiu DEMASAB es centrava en tres àmbits de treball:

- **Vigilància del territori:** realitzaven un seguiment i denúncia d'actes vandàlics envers el medi ambient (riu, muntanya, atmosfera, aigües i camins públics)
- **Coneixement de l'entorn:** creació d'un llibre d'itineraris verds per l'entorn natural de Sant Andreu de la Barca, seguiment i catalogació de fauna i flora, i participació en el Projecte Rius.
- **Activitats obertes al públic:** oferien diverses activitats en diferents formats que es realitzaven al llarg de l'any.

Cinema-fòrum	Xerrades	Cursos	Sortides
Bicicletada	Marató ornitològica	Carnestoltes	Altres

D'aquesta forma podem trobar que des del col·lectiu DEMASAB es realitzaven activitats que tractaven les següents temàtiques i públics objectiu:

Activitats impulsades per DEMASAB		Tipologia de públic destinatari						
		Centres educatius			Altres tipologies de públic			
		Ed. Infantil	Ed. Primària	Ed. Secundària	Joves	Adults	Famílies	Públic general
Temàtiques de les activitats	Aigua				1	1	1	1
	Aire				1	1	1	1
	Alimentació							
	Biodiversitat				1	1	1	1
	Canvi climàtic							
	Consum							
	Cura animal							
	Energia							
	Mobilitat				1	1	1	1
	Residus				1	1	1	1

Aquesta entitat de protecció i educació ambiental actualment no es troba en funcionament, però pròximament es reobrirà.

Conclusions

Aquest apartat presenta les dades recollides a partir de l'anàlisi de l'oferta d'activitats educatives de caràcter mediambiental i de conservació de la biodiversitat a Sant Andreu de la Barca. S'ha analitzat el conjunt de recursos i iniciatives que s'ofereixen per sensibilitzar i educar la població en aquests àmbits, amb especial èmfasi en la seva diversitat i abast.

La taula següent mostra el nombre de recursos educatius i de conscienciació disponibles, amb l'objectiu de facilitar una visió clara i organitzada de les oportunitats educatives per als residents de Sant Andreu de la Barca.

Oferta d'activitats a Sant Andreu de la Barca		Tipologia de públic destinatari							Total
		Centres educatius			Altres tipologies de públic				
		Ed. Infantil	Ed. Primària	Ed. Secundària	Joves	Adults	Famílies	Públic general	
Temàtiques de les activitats	Aigua	2	10	11	9	12	11	11	66
	Aire	2	4	2	6	2	3	2	21
	Alimentació				3	2	4	2	11
	Biodiversitat	1	19	10	23	7	24	6	90
	Canvi climàtic		3	4	4	2	5	2	20
	Consum				2	1	5	2	10
	Cura animal						1		1
	Energia		3	4	4	2	5	2	20
	Mobilitat		2	3	4	1	4	3	17
	Residus	1	12	15	16	14	17	15	90
Total	6	53	49	71	43	79	45	346	

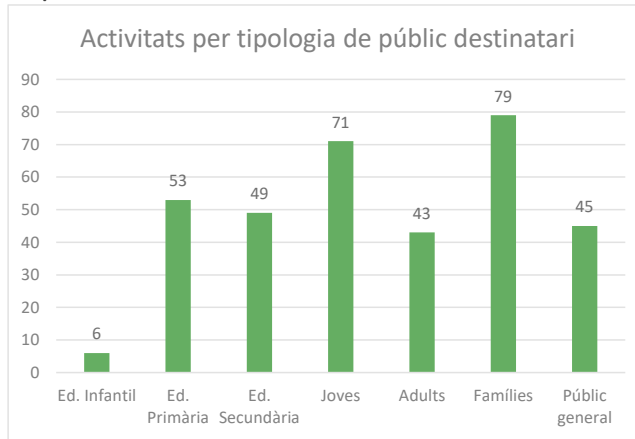
A la taula global es pot observar com a Sant Andreu de la Barca hi ha un total de **346 ofertes d'activitats** disponibles sobre una gran varietat de temàtiques mediambientals.

Destaca la varietat d'aquestes temàtiques, tot i que cal assenyalar que algunes tenen una oferta més limitada i no abasten tots els grups d'interès. Aquestes mancances s'han marcat de color gris, per tal de facilitar la lectura de la taula resum i així marcar les possibles àrees on es podria incidir per tenir un major impacte.

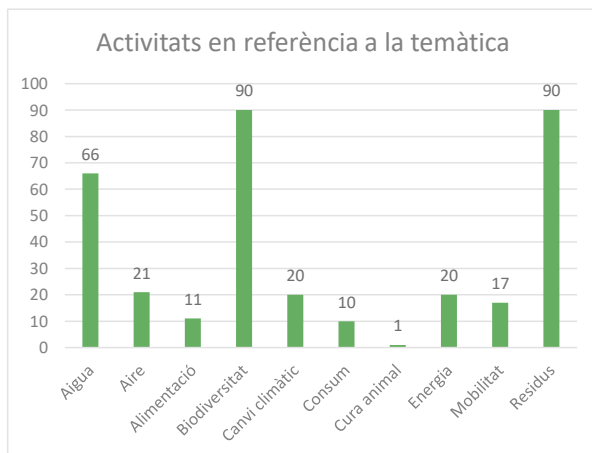
Es pot observar com el públic objectiu que compta amb menys oferta d'activitats és el d'**Educació Infantil**, únicament tenint una oferta de 6 activitats disponibles. I per altra banda, la temàtica que compta amb menys activitats és sobre **Cura animal**, que trobem que només hi ha una per a Famílies.

- **Activitats per tipologia de públic destinatari:**

Com s'ha comentat prèviament, es pot apreciar com l'oferta d'activitats per a **Educació Infantil** és molt reduïda, en relació amb tots els altres públics destinataris. Així mateix, podem veure que els altres públics compten amb més de 40 ofertes d'activitats, amb el pic màxim amb les famílies que compten amb 79.

- **Activitats en referència a la temàtica**

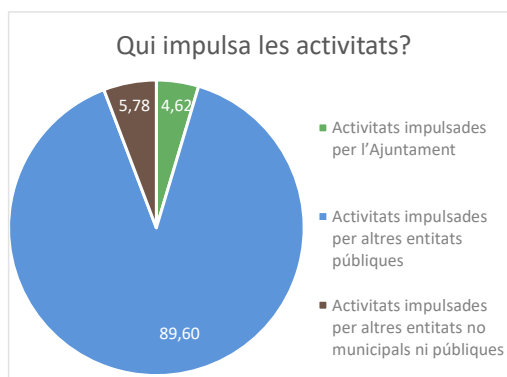
En aquest gràfic es pot observar com les temàtiques que compten amb un major nombre d'oferta d'activitats són dues: Biodiversitat i Residus amb 90 activitats, seguida per la temàtica d'Aigua que en té 66.

Per altra banda, podem observar com **Cura animal** només en té 1. D'aquesta forma, considerem que és una temàtica que necessita reforç per aconseguir arribar a més públics.

- **Qui impulsa les activitats?**

S'observa que hi ha una gran oferta d'activitats ambientals, i un punt important és qui impulsa aquestes activitats.

El gràfic constata que les activitats impulsades des d'altres entitats públiques són les que més activitats ofereixen amb un 89,6% de la oferta d'activitats. Sent un 83,5% activitats ofertes pel Programa metropolità Compartim un futur.

Un cop recopilades i analitzades les dades, s'observa la necessitat d'incrementar les activitats sobre temàtiques mediambientals adreçades específicament a l'Educació Infantil, el perfil amb menor oferta d'activitats actualment. També seria beneficiós ampliar les propostes per al públic general, el segon grup amb menys opcions educatives disponibles.

D'altra banda, cal tenir present que la major part de l'oferta educativa prové del Programa d'educació ambiental **Compartim un futur**. Tot i que aquest programa disposa d'una àmplia varietat d'activitats per a tots els públics, també compta amb recursos limitats, fet que pot dificultar que totes les persones de Sant Andreu hi puguin accedir. Així, malgrat que teòricament l'oferta sembla extensa i diversa, el fet que sigui gestionada per una sola entitat en restringeix la disponibilitat i accessibilitat en la pràctica.

A més, es posa de manifest la necessitat de reforçar els continguts relacionats amb la cura animal, el consum responsable i l'alimentació sostenible, àrees que actualment presenten una menor representació en l'oferta d'activitats mediambientals.

Equipaments i recursos existents

Per poder desenvolupar una proposta d'activitats ben aterrada al territori és essencial tenir una visió clara i integral sobre aquest. En aquest apartat es recullen diferents espais d'interès mediambiental i zones de biodiversitat que poden actuar com a escenaris ideals per a la realització de les activitats. Això permet assegurar que aquestes estiguin estretament vinculades al territori, potenciant la seva rellevància per a la ciutadania i fomentant un vincle més profund amb l'entorn natural i cultural del municipi.

Parc de la Solana

El Parc de la Solana, inaugurat l'any 2005, és un parc municipal que ocupa una franja de terreny allargada, situat entre el mur de l'autovia, que actua com a pantalla acústica, i els primers edificis del municipi. Aquesta disposició única li atorga una funció important com a espai de transició i aïllament del soroll urbà, alhora que ofereix un entorn natural agradable per als residents.

Imatge 1. Parc de la Solana, imatge extreta de la web de l'AMB.

Aquest parc funciona com mirador del riu Llobregat i de la seva vall, oferint unes vistes que conviden a la contemplació i al gaudir de l'entorn natural. A més, disposa de zones verdes que combinen espais per al passeig i àrees de descans, convertint-se en un lloc ideal per al contacte amb la natura i el lleure de les famílies.

Parc de la Solana			
Ubicació:	<u>Carrer del Doctor Vila, 11, 08740 Sant Andreu de la Barca</u>	Superfície de l'espai:	28.488m ²
Tipologia de l'espai:	Parc urbà municipal	Any de creació/protecció:	2005
Lloc d'interès per a la biodiversitat			Sí
Lloc interès fauna:	Sí	Lloc interès flora:	Sí
Espècies destacades: Visor de fauna dels Parcs de l'AMB			
Ocells:		Papallones:	
<ul style="list-style-type: none"> - Cuereta blanca vulgar - Tudó - Garsa - Oreneta cuablanca 		<ul style="list-style-type: none"> - Bruna de bosc - Blanqueta de la col - Margenera comuna - Cleòpatra 	
Mamífers:		Rèptils:	
<ul style="list-style-type: none"> - Conill 		<ul style="list-style-type: none"> - Dragó comú 	
Activitats o projectes mediambientals desenvolupats a l'espai:			
<ul style="list-style-type: none"> • Caixes per ratpenats • Caixes niu per ocells insectívors • Projecte d'Observatori Metropolità de Papallones • Projecte Ocells dels Jardins 			

Font de l'Hermano

La Font de l'Hermano és un espai públic emblemàtic de Sant Andreu de la Barca, situat prop de la Riera de Corbera i sota l'Escola Sant Andreu. Aquest paratge, rehabilitat l'any 2014, és un testimoni del passat històric i cultural del municipi.

Originàriament, els terrenys formaven part de Cal Jansana, amb un hort arrendat per la família de Ca l'Hermano, que va donar nom a l'indret en honor a un dels seus membres que havia ingressat en un convent. Al segle XIX, la font es va convertir en un punt de trobada popular, freqüentat per estiejants i el veïnat que hi passaven la tarda i feien àpats a l'aire lliure.

Imatge 2. Plana de la Font de l'Hermano, imatge extreta del blog "Fonts naturals, aigua, muntanya i més".

A més de la seva funció com a espai de lleure, la font també va tenir un ús pràctic, ja que antigament s'utilitzava per netejar roba, reflectint la seva importància en la vida quotidiana de la comunitat local. Avui dia, la Font de l'Hermano conserva el seu valor patrimonial i continua sent un espai de connexió amb la natura i la història de Sant Andreu de la Barca.

La Font de l'Hermano			
Ubicació:	<u>Carrer de Josep Tarradellas, 30, 08740 Sant Andreu de la Barca</u>	Superfície de l'espai:	21.000m ² (Estimació)
Tipologia de l'espai:	Espai public rehabilitat	Any de creació/ protecció:	2014
Lloc d'interès per a la biodiversitat			Sí
Lloc interès fauna:	Sí	Lloc interès flora:	Sí
Especies destacades: Visor de fauna dels Parcs de l'AMB <i>(S'ha revisat l'àrea que correspon a la Font de l'Hermano)</i>			
Ocells:	Papallones:		
- Gafarró - Oreneta cuablanca - Garsa	- Bruna de bosc - Blanqueta de la col - Blaveta comuna		
Rèptils:	Odonats:		
- Dragó comú - Sargantana iberoprovençal	- Pixaví estirat - Damisel·la endolada		
Amfibis:	Vegetació autòctona:		
- Granota verda	- Roure		
Activitats o projectes mediambientals desenvolupats a l'espai:			
<ul style="list-style-type: none"> • Projecte d'Observatori Metropolità de Papallones • Projecte Ocells dels Jardins 			

Els resultats de biodiversitat són molt similars als del Parc de la Solana, ja que es desenvolupen els mateixos projectes de ciència ciutadana.

Font de Can Canals

La Font de Can Canals, situada a Sant Andreu de la Barca, és un espai de gran interès natural i històric. Aquesta font es troba al marge de la pista asfaltada que connecta amb Corbera de Llobregat, en un entorn tranquil ideal per passejar i gaudir de la natura. L'estructura de la font està formada per un frontal de pedra que acull el brollador. L'aigua, quan flueix, cau en un bassal situat a la seva base, tot i que en ocasions el cabal pot ser escàs.

Imatge 3. Font de Can Canals, imatge extreta del blog "Font naturals, aigua, muntanya i més".

Un dels elements més destacats del paratge és el roure proper a la font. Aquesta combinació d'elements naturals i patrimonials fan de la Font de Can Canals un espai singular i representatiu del paisatge del municipi.

La Font de Can Canals			
Ubicació:	<u>Carretera de Sant Andreu de la Barca, 08740 Sant Andreu de la Barca</u>	Superfície de l'espai:	1.500m ² (Estimació)
Tipologia de l'espai:	Espai públic d'interès	Any de creació/ protecció:	-
Lloc d'interès per a la biodiversitat			Sí
Lloc interès fauna:	-	Lloc interès flora:	Sí
Espècies destacades:			
Vegetació autòctona:			
- Roure			
Activitats o projectes mediambientals desenvolupats a l'espai:			
<ul style="list-style-type: none"> No figuren activitats ni projectes en aquest espai. 			

Parc central

Aquest parc municipal, situat al centre de la població i pròxim a una zona comercial, és un punt de trobada per a persones de totes les edats.

Disposa d'amplis espais d'esbarjo per a infants, equipats amb àrees de joc que fomenten l'activitat física. A més, compta amb zones de gespa ideals per al descans, el pícnic o simplement per

Imatge 4. Parc Central, imatge extreta de Google Maps.

gaudir del contacte amb la natura. La gran quantitat d'arbres distribuïts pel parc proporciona una agradable ombra, convertint-lo en un refugi fresc durant els dies més calorosos. Aquesta combinació

Comentat [AG1]: Actualment està tancat?

d'elements el converteix en un lloc perfecte tant per al lleure familiar com per a moments de tranquil·litat al centre de la ciutat.

Parc central			
Ubicació:	<u>Carr. de Martorell, 12, 08740 Sant Andreu de la Barca</u>	Superfície de l'espai:	8.500m ² (Estimació)
Tipologia de l'espai:	Parc urbà municipal	Any de creació/ protecció:	2003
Lloc d'interès per a la biodiversitat			Sí
Lloc interès fauna:	-	Lloc interès flora:	Sí
Espècies destacades:			
Vegetació autòctona:			
<ul style="list-style-type: none"> - Olivera europea - Pi negre - Pollancre 			
Activitats o projectes mediambientals desenvolupats a l'espai:			
<ul style="list-style-type: none"> • No figuren activitats ni projectes en aquest espai. 			

Àrea per a gossos

L'Àrea per a gossos està ubicada just al costat del Parc Central de Sant Andreu de la Barca, configurant-se com un espai pensat per les necessitats de les mascotes i els seus propietaris. Aquest espai presenta un potencial interessant per desenvolupar activitats educatives o de sensibilització relacionades amb la cura i benestar animal, ja que l'anàlisi de l'oferta d'activitats al municipi reflecteix una manca d'iniciatives en aquest àmbit.

Imatge 5. Àrea per a gossos, imatge extreta de Google Maps.

Tot i que no destaca especialment per la seva riquesa en biodiversitat, aquesta àrea pot complir altres funcions rellevants. Per exemple, pot servir com a plataforma per fomentar la responsabilitat i la consciència ambiental sobre la gestió de les mascotes en espais públics. A més, la seva proximitat al Parc Central permet integrar-lo dins d'un entorn més ampli d'ús recreatiu i educatiu.

Àrea per a gossos			
Ubicació:	<u>Àrea per a gossos, 08740, Barcelona</u>	Superfície de l'espai:	9.250m ² (Estimació)
Tipologia de l'espai:	Àrea per a gossos municipal	Any de creació/ protecció:	-
Lloc d'interès per a la biodiversitat			No
Activitats o projectes mediambientals desenvolupats a l'espai:			
<ul style="list-style-type: none"> • No figuren activitats ni projectes en aquest espai. 			

Riu Llobregat

El riu Llobregat, que marca el límit del terme municipal de Sant Andreu de la Barca, constitueix un espai natural d'alt valor, no només per la seva rica biodiversitat, sinó també per la seva importància paisatgística, ecològica i cultural. Aquest entorn combina una diversitat notable de vegetació, incloent-hi comunitats ruderals, vegetació de ribera i zones amb flora mediterrània, que ofereixen un mosaic d'hàbitats ideals per a moltes espècies. A la zona de llera inundable, es

Imatge 6. Riu Llobregat i camí de la llera del riu, imatge extreta de Google Maps.

poden trobar extensos prats i zones arbustives que actuen com a espai de transició cap a les formacions d'arbres frondosos autòctons, com els pollancre i els oms, que són característics de la ribera. Aquesta combinació d'elements vegetals no només reforça la seva funció ecològica, sinó que també contribueix a la regulació hidrològica i a la prevenció de l'erosió.

L'interès natural de l'espai s'incrementa amb la presència d'una gran varietat d'aus de ribera i aquàtiques, moltes de les quals troben aquí un hàbitat òptim per a la reproducció, l'alimentació o el repòs durant les migracions. Aquestes característiques converteixen el riu Llobregat en un lloc idoni tant per a l'observació d'aus com per al desenvolupament d'activitats educatives i de sensibilització ambiental.

A més del seu valor ecològic, el riu juga un paper crucial en la identitat del municipi, oferint oportunitats per a activitats recreatives i de lleure que afavoreixen la connexió de la ciutadania amb el medi natural. Aquesta connexió reforça la necessitat de conservar i protegir aquest espai únic com a part integrant del patrimoni natural i cultural de la regió.

Riu Llobregat i ribera del riu			
Ubicació:	<u>Riu Llobregat, 08740 Sant Andreu de la Barca</u>	Superfície de l'espai:	120.000m ² (Estimació)
Tipologia de l'espai:	Espai natural d'interès	Any de creació/ protecció:	-
Lloc d'interès per a la biodiversitat			Sí
Lloc interès fauna:	Sí	Lloc interès flora:	Sí
Espècies destacades: Visor de fauna dels Parcs de l'AMB			
Ocells:		Papallones:	
<ul style="list-style-type: none"> - Ànec coll verd - Martinet blanc - Bernat pescaire - Blauet 		<ul style="list-style-type: none"> - Bruna de bosc - Blanqueta de la col - Blaveta de l'heura - Safranera de l'alfals 	
Rèptils:		Odonats:	
<ul style="list-style-type: none"> - Dragó comú - Sargantana iberoprovençal 		<ul style="list-style-type: none"> - Polaines lívid - Damisel·la endolada 	

Vegetació autòctona	Vegetació al·lòctona o invasora
<ul style="list-style-type: none"> - Àlber - Pollancre - Lledoner - Xicoria 	<ul style="list-style-type: none"> - Canya comuna (<i>Arundo donax</i>)
Activitats o projectes mediambientals desenvolupats a l'espai:	
<ul style="list-style-type: none"> • Projecte d'Observatori Metropolità de Papallones • Projecte Ocells dels Jardins 	

Agents i persones involucrades en el projecte

Per finalitzar aquest anàlisi previ, s'ha volgut incorporar la percepció del desenvolupament de les activitats ambientals i de biodiversitat per part d'agents del territori de gran interès, tals com naturalistes, especialistes en ocells i tècnics de l'ajuntament de Sant Andreu de la Barca.

Per aquest motiu s'han dut a terme dues entrevistes i una enquesta en format de formulari en línia, per aconseguir arribar a totes aquestes persones que poden aportar una visió més clara i entenedora de les activitats i iniciatives que s'hi ha desenvolupat. D'aquesta forma, es podrà trobar les àrees en les que és necessari incidir més, i aconseguir incrementar la consciència ambiental de la ciutadania del municipi.

Les entrevistes s'han concebut de forma personalitzada per obtenir informació de qualitat i significativa, mentre que l'enquesta en línia ha estat genèrica per tots els tècnics de l'ajuntament per tenir una visió global.

Entrevistes a agents clau del territori

Les entrevistes s'han dissenyat de forma individual amb l'objectiu d'obtenir informació detallada i rellevant sobre el nivell de consciència ambiental de la ciutadania, així com sobre les activitats relacionades amb el medi ambient i la biodiversitat que s'han desenvolupat al municipi.

Aquestes entrevistes estan dirigides a dues persones clau del municipi que aportaran visions complementàries i expertesa des de diferents àmbits. D'una banda, Pilar Cívico, Cuidadora del Medi, compartirà la seva experiència directa en el manteniment dels espais naturals i la interacció amb la ciutadania, oferint una perspectiva pràctica sobre els reptes i oportunitats per a la conservació. D'altra banda, Víctor Sanz, Naturalista i especialista en aus del municipi, ens proporcionarà una visió més científica i centrada en la biodiversitat, especialment en les aus, destacant-ne el valor ecològic i la seva importància per a l'equilibri natural.

Amb aquestes entrevistes, es pretén recollir una informació valuosa i diversa que permeti millorar les accions de sensibilització ambiental i promoure una implicació més activa de la ciutadania en la protecció del medi natural.

Conclusions

A continuació es presenten les conclusions obtingudes a partir de les entrevistes realitzades amb la Pilar Cívico i el Víctor Sanz, dues persones involucrades en la protecció del medi ambient a Sant Andreu de la Barca. Les seves perspectives proporcionen una visió detallada sobre el nivell de consciència ambiental de la ciutadania, els principals desafiaments en la conservació de la biodiversitat local i les oportunitats de millora en l'àmbit de l'educació ambiental i la gestió de residus. Aquestes conclusions pretenen oferir una base sòlida per al desenvolupament d'estratègies més efectives de sensibilització i protecció de l'entorn natural al municipi.

- **Nivell de consciència ambiental baixa i falta d'interès general**

Ambdós entrevistats coincideixen que el nivell de consciència ambiental de la ciutadania és molt baix. Aquesta percepció està recolzada per l'observació directa i per la manca d'implicació en activitats comunitàries relacionades amb el medi ambient. Víctor Sanz assenyala que només un percentatge mínim de la població té coneixements bàsics sobre biodiversitat, especialment pel que fa a la flora i fauna local. Considera que aquesta manca de coneixement impacta directament en el comportament de les persones envers la natura, ja que desconèixer el valor ecològic d'un espai pot portar a infravalorar-lo o malmetre'l.

Pilar Cívico també observa una falta d'interès general per la natura i el medi ambient, tot i els esforços de sensibilització a través d'activitats comunitàries com tallers, jornades de neteja o sortides guiades per conèixer l'entorn. Destaca que, malgrat que algunes persones participen en aquestes activitats, sovint ho fan de manera puntual i no com un compromís continuat. Aquest fet posa en evidència la necessitat de fomentar una cultura ambiental més arrelada que no depengui només de moments puntuals o campanyes temporals.

- **Impacte humà i pèrdua de biodiversitat**

Un altre punt comú en les entrevistes és l'impacte negatiu de l'activitat humana en l'entorn natural de Sant Andreu de la Barca, especialment en zones sensibles com el riu Llobregat i les àrees forestals circumdants. Víctor destaca la pèrdua de biodiversitat al riu a causa de la proliferació de canyes invasores, que desplacen les espècies autòctones i alteren els hàbitats naturals. També assenyala l'augment de residus en zones naturals, especialment en forma de plàstics i altres deixalles no biodegradables, que afecten la fauna local.

A més, la presència de gossos deslligats i l'incivisme en general agreugen aquesta problemàtica. Els gossos poden espantar la fauna salvatge i, en alguns casos, alterar els seus patrons de comportament. Pilar coincideix en aquest diagnòstic, mencionant que, malgrat les iniciatives de neteja organitzades per entitats locals, les zones naturals continuen mostrant signes de deteriorament. Això posa de manifest la necessitat d'una major conscienciació ciutadana i de polítiques de gestió ambiental més efectives per minimitzar l'impacte humà sobre la biodiversitat local.

- **Educació ambiental insuficient i necessitats de millora**

Ambdós entrevistats coincideixen en la necessitat de millorar l'educació ambiental per fomentar la curiositat i l'interès per la natura, especialment entre els joves. Víctor subratlla la importància de crear recursos educatius accessibles i adaptats a diferents edats, com el llibre sobre les aus de Sant Andreu de la Barca que s'està desenvolupant en col·laboració de l'ajuntament, amb l'objectiu de sensibilitzar la població des de l'escola. Considera que l'educació ambiental hauria de ser un procés continuat i no només limitat a activitats puntuals, per tal de generar un impacte durador en els hàbits i valors de les noves generacions.

Per la seva banda, Pilar posa èmfasi en la necessitat de reforçar els programes educatius no només a les escoles sinó també en l'àmbit familiar i ciutadà, fomentant la participació activa de tota la població en activitats de sensibilització ambiental. A més, destaca la importància de promoure experiències pràctiques i vivencials en contacte directe amb la natura, ja que considera que això pot generar un vincle emocional que afavoreixi el respecte i la protecció de l'entorn.

- **Desmotivació en el voluntariat ambiental**

Pilar assenyala que l'interès pel voluntariat ambiental, que havia augmentat durant la pandèmia per la necessitat de reconnectar amb la natura, ha disminuït amb el temps. Aquesta desmotivació pot estar relacionada amb una falta de continuïtat en les activitats o amb la percepció que les accions individuals tenen un impacte limitat. Per això, considera fonamental mantenir la motivació i la participació activa de la comunitat a través de programes de voluntariat més dinàmics i atractius, que permetin veure els resultats de les accions realitzades i fomentin el sentiment de pertinença a una comunitat ambiental.

- **Problemàtica d'abocament de residus**

L'abocament de residus és un altre dels punts crítics identificats en les entrevistes. Pilar destaca la persistència de residus i deixalles en espais naturals malgrat els esforços de neteja i les campanyes de conscienciació. Això suggereix que cal millorar les estratègies de sensibilització i reforçar les normatives locals per reduir l'abocament incontrolat de residus.

Per altra banda, tots dos entrevistats, posen èmfasi en el problema de les defecacions de gossos en zones públiques de la ciutats, tals com carrers i parcs infantils, i a zones naturals pròximes al municipi. La falta de civisme en aquest àmbit també es considera un problema, el qual impacta negativament en la qualitat de l'espai públic i en la percepció de neteja de la ciutat.

Una de les propostes que Pilar ha explicat, és la possibilitat de implementar un sistema de sancions que

- **Propostes de millora i accions futures**

Ambdues entrevistes suggereixen la necessitat d'un enfocament integrat que inclogui diverses línies d'actuació:

- **Educació i sensibilització:** Incrementar les activitats educatives i els recursos divulgatius per a infants, joves i adults, amb un enfocament transversal que impliqui escoles, famílies i comunitat.
- **Accions duradores:** Crear campanyes de sensibilització o activitats de llarga durada que generin un gran impacte a la població, aconseguint una implicació i participació majoritària de la ciutadania del municipi.
- **Impuls del voluntariat ambiental:** Mantenir la motivació en el voluntariat mitjançant programes més dinàmics i continus, així com oferir reconeixements públics per les accions realitzades.
- **Millora de la gestió de residus:** Implementar campanyes més efectives sobre la gestió de residus i el civisme, acompanyades de mesures sancionadores en cas d'incompliment.
- **Protecció de la biodiversitat:** Desenvolupar accions específiques per a la conservació de la biodiversitat local, especialment al riu Llobregat i zones forestals, amb iniciatives de restauració ecològica i control d'espècies invasores.

PROGRAMA D'EDUCACIÓ AMBIENTAL DE SANT ANDREU DE LA BARCA

Missió i visió

La missió i la visió són elements fonamentals en qualsevol programa d'educació ambiental, ja que estableixen el rumb estratègic i donen sentit a totes les accions i iniciatives que es desenvolupen. En conjunt, la missió i la visió proporcionen un marc de referència per a l'elaboració de plans, l'execució d'activitats i l'avaluació de resultats, assegurant que el programa no només compleixi els seus objectius educatius, sinó que també contribueixi a un impacte positiu i durador en la comunitat.

- **Missió:** Promoure la consciència ambiental i fomentar actituds sostenibles entre la ciutadania de Sant Andreu de la Barca a través d'activitats educatives integradores, participatives i adaptades a tots els grups d'edat, contribuint així a la protecció del medi ambient i a la millora de la qualitat de vida local.
- **Visió:** Convertir Sant Andreu de la Barca en una comunitat conscienciada en temes de sostenibilitat i respecte pel medi ambient, amb una ciutadania activa i compromesa amb la cura de la biodiversitat, la gestió responsable dels residus i la preservació dels espais naturals.

Programa estratègic

El programa estratègic és una **eina visual** que ajuda a planificar, comunicar i alinear les activitats amb els objectius estratègics d'una organització. Mostra, de manera clara i estructurada, com es relacionen els diferents **objectius** entre si i com contribueixen a assolir la missió i visió establertes.

Inspirant-se en la visió del Pla d'Educació Ambiental dels espais naturals de Sant Andreu de la Barca, en aquest apartat es descriuen les pautes necessàries per assolir-la, proporcionant així una guia motivadora que orienta les accions a desenvolupar dins el marc temporal establert.

A l'hora de dissenyar el programa estratègic s'ha tingut en compte:

- **Aprofitar les oportunitats** per impulsar noves iniciatives educatives i de sensibilització ambiental.
- **Evitar les amenaces** que puguin dificultar la participació ciutadana o la protecció del medi ambient.

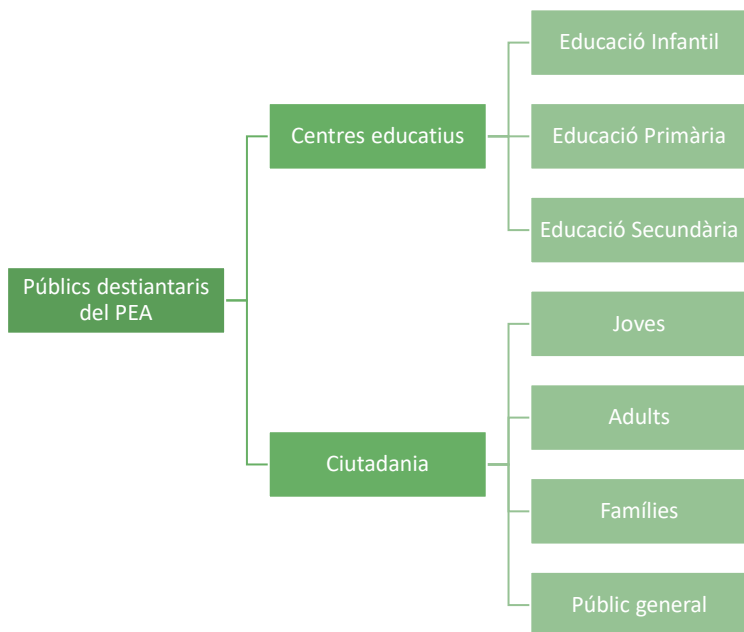
- **Mantenir els punts forts** que fan del programa una eina efectiva per a la conscienciació ambiental.
- **Millorar els punts febles** per garantir una oferta educativa més inclusiva i adaptada a tots els grups d'edat i interessos.

A la pàgina següent es mostren les **5 línies estratègiques**, els **9 objectius** i les **17 accions** que configuren el mapa estratègic de Sant Andreu de la Barca. Amb aquestes accions es planteja cobrir les mancances detectades en el *Benchmark* i les entrevistes realitzades a agents d'interès del municipi, quedant així la Oferta d'activitats a Sant Andreu de la Barca:

LE1. Canvi climàtic	LE2. Alimentació	LE3. Consum	LE4. Cura animal	LE5. Biodiversitat local
<p>OE1. Crear activitats específiques centrades en el canvi climàtic per a centres escolars</p> <p>AC 1.1. Activitat per a Educació Infantil sobre l'escalfament global, les seves conseqüències i accions quotidianes que poden realitzar per pal·liar els seus efectes.</p> <p>AC 1.2. Activitat per a Educació Secundària sobre canvi climàtic i els seus efectes sobre Sant Andreu de la Barca.</p>	<p>OE3. Crear activitats específiques centrades en fomentar l'alimentació sostenible i ecològica en centres escolars</p> <p>AC 3.1. Activitat per a Educació Primària sobre alimentació sostenible i saludable.</p> <p>AC 3.2. Activitat per a Educació Secundària sobre alimentació sostenible, ecològica i de proximitat.</p>	<p>OE4. Crear activitats específiques centrades en el consum responsable per a centres escolars</p> <p>AC 4.1. Activitat per a Educació Primària sobre el consum i el consum responsable.</p> <p>AC 4.2. Activitat per a Educació Secundària sobre consum responsable i pensament crític a l'hora de prendre decisions.</p>	<p>OE6. Crear activitats específiques centrades en la cura animal per a centres escolars</p> <p>AC 6.1. Activitat per a Educació Infantil sobre cura d'animals domèstics i bones pràctiques.</p> <p>AC 6.2. Activitat per a Educació Primària sobre cura d'animals domèstics i silvestres del municipi, i bones pràctiques.</p> <p>AC 6.3. Activitat per a Educació Secundària sobre cura d'animals domèstics i silvestres del municipi, i bones pràctiques.</p>	<p>OE8. Crear activitats específiques centrades en la biodiversitat local per a centres escolars</p> <p>AC 8.1. Activitat per a Educació Infantil sobre la biodiversitat de Sant Andreu de la Barca.</p> <p>AC 8.2. Activitat per a Educació Primària sobre la biodiversitat, ecosistemes locals i fauna i flora autòctona de Sant Andreu de la Barca.</p>
<p>OE2. Dissenyar activitats específiques per a ciutadania sobre canvi climàtic</p> <p>AC 2.1. Activitat a l'aire lliure, format sortida de camp, per a joves, adults i públic general on s'explora la relació entre el canvi climàtic i la biodiversitat autòctona i al·lòctona.</p>		<p>OE5. Dissenyar activitats específiques per a ciutadania sobre consum responsable i de proximitat</p> <p>AC 5.1. Parada informativa sobre els beneficis dels productes ecològics i de proximitat a fira/mercat sobre productes sostenibles.</p> <p>AC 5.2. Activitat per a famílies, joves i públic general sobre consum conscient, reducció de generació i la separació de residus a Sant Andreu de la Barca.</p>	<p>OE7. Desenvolupar una campanya informativa per a ciutadania sobre la cura animal</p> <p>AC 7.1. Xerrada informativa per a públic adult sobre cura animal, normativa municipal i bones pràctiques.</p> <p>AC 7.2. Campanya informativa per a tota la ciutadania sobre cura animal, tant animals domèstics com silvestres, tot explicant normativa municipal i bones pràctiques.</p>	<p>OE9. Dissenyar activitats específiques per a ciutadania sobre biodiversitat local</p> <p>AC 9.1. Activitat a l'aire lliure, format sortida de camp, per a famílies, joves i públic general on s'explora la biodiversitat municipal, tant flora com fauna autòctona.</p>

Públics destinataris

El Programa d'Educació Ambiental de Sant Andreu de la Barca, busca ser un programa transversal, per aconseguir incrementar la consciència ambiental en la totalitat de la ciutadania. Per aquest motiu el públic destinatari ha de ser divers i així aconseguir una gran incidència en la societat.

A continuació, es descriuen cadascun dels públics destinataris esmentats.

Centres educatius

Les activitats educatives s'adreçaran als grups classe dels centres educatius, incloent infants des d'Educació Infantil fins a Educació Secundària, per tal de garantir una cobertura integral de totes les etapes educatives.

- Educació Infantil (infants de 3 a 5 anys).
- Educació Primària (infants de 6 a 12 anys).
- Educació Secundària Obligatòria (alumnat de 12 a 16 anys).

Els continguts i les metodologies es dissenyaran tenint en compte les necessitats i capacitats específiques de cada cicle educatiu, afavorint un aprenentatge significatiu i adequat a l'edat de l'alumnat. A més, es garantirà que les activitats tinguin una durada d'una hora, de manera que s'integrin fàcilment en l'horari lectiu i siguin àgils i efectives en el seu desenvolupament.

Ciutadania

Les activitats educatives estaran adreçades a la ciutadania de Sant Andreu de la Barca, amb l'objectiu de fomentar la consciència ambiental i promoure pràctiques sostenibles en el dia a dia. Per tal d'arribar a tots els sectors de la població, es dissenyaran programes específics per als diferents grups destinataris: joves, adults, famílies i públic general, adaptant els continguts i les metodologies per tal de respondre a les seves necessitats i interessos específics.

- **Per als joves i adults**, es proposen xerrades informatives i tallers sobre temes ambientals, adaptats a cada grup per fer-los propers i motivadors. Per als joves, s'impulsaran espais de debat i reflexió, així com sortides de camp per descobrir l'entorn natural de Sant Andreu i fomentar-ne la conservació. Per als adults, les activitats seran més pràctiques, enfocades a adoptar hàbits sostenibles com la gestió de residus, l'eficiència energètica i el consum responsable.
- **Per a les famílies**, es proposen activitats intergeneracionals que promoguin l'aprenentatge conjunt de pares, mares, infants i joves, reforçant els vincles familiars a través de l'educació ambiental. Es realitzaran tallers creatius i sortides de camp per descobrir l'entorn natural, amb activitats lúdiques que fomentin l'estima per la natura i el respecte pel medi ambient.
- **Per al públic general**, es proposen xerrades de sensibilització, tallers temàtics, sortides interpretatives per conèixer el patrimoni natural i cultural de Sant Andreu de la Barca i fires mediambientals. Aquestes activitats fomentaran la participació activa de la ciutadania en la preservació de l'entorn local, creant espais de trobada i diàleg comunitari.

Mapa estratègic per públics objectiu

Públic destinatari		Línies estratègiques				
		Canvi climàtic	Alimentació	Consum	Cura animal	Biodiversitat
Centres educatius	Educació Infantil	AC 1.1			AC 6.1	AC 8.1
	Educació Primària		AC 3.1	AC 4.1	AC 6.2	AC 8.2
	Educació Secundària	AC 1.2	AC 3.2	AC 4.2	AC 6.3	
Ciutadania	Joves	AC 2.1		AC 5.1 AC 5.2	AC 7.2	AC 9.1
	Adults	AC 2.1		AC 5.1	AC 7.1 AC 7.2	
	Famílies			AC 5.1 AC 5.2	AC 7.2	AC 9.1
	Públic general	AC 2.1		AC 5.1 AC 5.2	AC 7.2	AC 9.2

PLA D'ACCIÓ

En el següent apartat, es defineixen les accions que s'hauran de dur a terme d'acord amb el mapa estratègic que s'ha traçat en el capítol anterior. D'aquesta manera, es crea una connexió directa entre les línies estratègiques i els objectius del Programa d'Educació Ambiental i les accions concretes que es desplegaran per assolir-los.

Aquest pla d'acció detalla les activitats i accions a implementar, especificant els terminis d'execució i els recursos necessaris per garantir-ne l'efectivitat.

L'objectiu és assegurar que les línies de treball definides es materialitzin en accions realistes, eficaces i adaptades a les necessitats del municipi de Sant Andreu de la Barca, fomentant una educació ambiental transformadora i sostenible. Així mateix, el pla d'acció té un enfocament flexible i revisable, que permetrà incorporar noves propostes i adaptar-se als canvis en el context ambiental i educatiu per garantir-ne la vigència i l'impacte a llarg termini.

L'Ajuntament de Sant Andreu de la Barca té la voluntat de ser un motor educatiu en l'àmbit de l'educació ambiental, esdevenint un referent en la sensibilització i formació de la ciutadania envers la sostenibilitat. Com a institució clau en la gestió i dinamització del territori, impulsa i promou accions educatives que fomentin el respecte pel medi ambient, integrant aquesta mirada en les polítiques municipals, en els equipaments i serveis públics.

Actualment, el municipi ja compta amb iniciatives ambientals consolidades, però és necessari reforçar-les i ampliar-ne l'abast per convertir l'educació ambiental en un eix transversal i estratègic. En aquest sentit, cal definir quins són els objectius educatius municipals, per així garantir un model de municipi compromès amb la sostenibilitat i que inspiri la ciutadania.

LE 1. Canvi climàtic

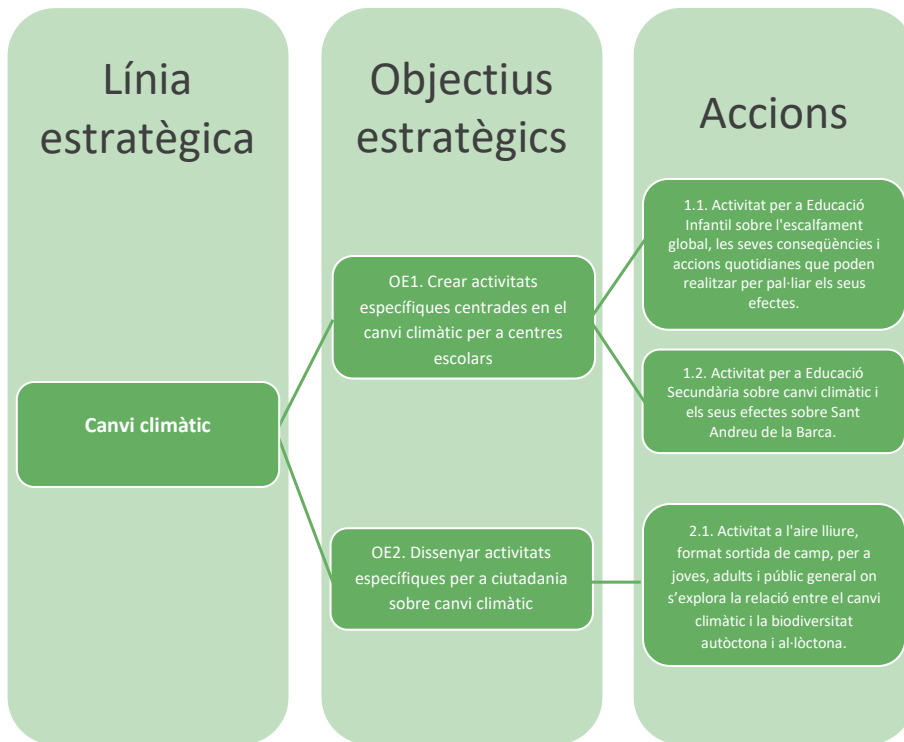

El canvi climàtic és un dels principals reptes ambientals, socials i econòmics del segle XXI. Els seus efectes, com l'increment de temperatures, la disminució dels recursos hídrics, l'augment dels fenòmens meteorològics extrems o la pèrdua de biodiversitat, impacten directament en la salut del planeta i en la qualitat de vida de les persones, especialment dels col·lectius més vulnerables.

Davant d'aquesta realitat, l'Ajuntament de Sant Andreu de la Barca assumeix un paper actiu i compromès per fer front a l'emergència climàtica, posant l'educació, la sensibilització i la formació com a pilars fonamentals de l'estratègia local. Aquesta aposta té com a objectiu promoure una ciutadania crítica, informada, conscient i implicada en la transformació ecosocial que requereix el moment actual.

Aquesta línia estratègica impulsa accions educatives, de divulgació i participació adreçades a tota la població, especialment a infants, joves i comunitat educativa, per comprendre millor les causes i conseqüències del canvi climàtic, tant a escala global com local. Alhora, es vol fomentar hàbits i actituds més sostenibles en la vida quotidiana, així com capacitar la ciutadania per contribuir activament a la mitigació dels efectes del canvi climàtic i a l'adaptació als nous escenaris ambientals.

Amb aquesta línia d'actuació, el municipi reforça el seu compromís amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible i l'Agenda 2030, i aposta per construir un futur més just, resilient i sostenible per a tothom.

Objectiu Estratègic 1. Crear activitats específiques centrades en el canvi climàtic per a centres escolars.

Per tal de garantir una educació ambiental de qualitat, és fonamental disposar d'una oferta educativa estructurada, accessible i adaptada a la realitat del municipi. Aquesta oferta ha de respondre a les necessitats dels centres educatius, alineant-se amb els currículums escolars.

L'objectiu és crear activitats que complementin l'oferta educativa ja existent, assegurant que aquesta s'adapta a l'etapa de l'alumnat i respongui als interessos i necessitats dels centres educatius. Aquesta activitat ha de proporcionar experiències d'aprenentatge significatives, fomentant la descoberta del medi, el pensament crític i la participació activa en la preservació del patrimoni natural i cultural del municipi.

ACCIÓ 1.1: Activitat per a Educació Infantil sobre l'escalfament global, les seves conseqüències i accions quotidianes que poden realitzar per pal·liar els seus efectes.

PERFIL DE PÚBLIC	Centres educatius			Ciutadania general													
TIPUS DE PÚBLIC	Educació Infantil	Educació Primària	Educació Secundària	Joves	Adults	Famílies	Públic general										
ODS																	

DESCRIPCIÓ

La creació d'una nova activitat per a centres educatius destinada a públic de Educació Infantil. Aquesta activitat pretén transmetre als infants coneixements sobre canvi climàtic, les conseqüències que aquest està tenint a nivell planetari i reflexionar sobre accions que es poden fer a nivell local de forma individual o col·lectiva.

A continuació, es presenta un breu resum de les dinàmiques proposades per aquesta activitat juntament amb la seva durada i materials:

Acció 1.1 - Activitat 1. Educació Infantil – Canvi climàtic			
Fase	Durada aproximada	Detall	Observacions i materials
Introducció	15 min	S'inicia l'activitat amb la lectura d'un conte sobre el canvi climàtic, en el que es presentarà el concepte d'escalfament global.	Conte desenvolupat per l'equip educatiu.
Desenvolupament	40 min	La segona part de l'activitat es proposa separar l'alumnat en diversos grups on se'ls presentarà imatges sobre els efectes adversos que té el canvi climàtic sobre la natura i les persones. D'aquesta manera es tractarà la pèrdua de biodiversitat, la fusió de la capa de gel i l'aparició d'espècies invasores. Seguidament, es mostraran diferents imatges amb accions quotidianes que l'alumnat pot dur a terme per reduir el seu impacte. Una vegada realitzades les diferents dinàmiques l'alumnat, amb l'ajut de l'equip educatiu haurà d'explicar quines de les accions començaran a realitzar i la persona educadora proposarà accions que poden realitzar al centre educatiu (ex: tancar l'aixeta al rentar-se les mans, apagar els llums en sortir de l'aula, portar l'esmorzar amb envàs reutilitzable,...).	Imatges d'efectes adversos per a les persones i la natura. Imatges amb accions quotidianes que es poden fer a casa. Material de les fases anteriors.

		<i>(Es farà servir el material de les anteriors fases per il·lustrar i ajudar l'alumnat en les seves explicacions)</i>	
Cloenda	5 min	La persona educadora farà un breu resum de l'aptes durant la sessió, agraeix la participació a l'alumnat i s'acomiada. Es demanarà al professorat que realitzi l'enquesta mitjançant el codi QR.	Codi QR/enquesta a paper per a la valoració de l'activitat.

FASE DE L'ACCIÓ		Pressupost	Termini
Acció 1	Desenvolupar el guió educatiu de l'activitat		2 setmanes
Acció 2	Desenvolupar els materials didàctics de l'activitat	2.900 €	4 setmanes
Acció 3	Realitzar l'activitat		-
Acció 4	Informe de seguiment		1 setmana
RECURSOS HUMANS	Assessoria educativa que desenvolupi els guions, materials i recursos necessaris per al desenvolupament de l'activitat proposada. Equip d'educació ambiental que es desplaça als centres i desenvolupa les activitats educatives.		
RECURSOS MATERIALS	Material de l'activitat. Enquestes (en línia o format físic) per dur a terme un seguiment sobre el desenvolupament de les activitats: <ul style="list-style-type: none"> - Enquesta de satisfacció - Docents - Enquesta de funcionament de l'activitat - Equip educatiu 		

ACCIÓ 1.2: Activitat per a Educació Secundària sobre canvi climàtic i els seus efectes sobre Sant Andreu de la Barca.

PERFIL DE PÚBLIC	Centres educatius			Ciutadania general			
TIPUS DE PÚBLIC	Educació Infantil	Educació Primària	Educació Secundària	Joves	Adults	Famílies	Públic general
ODS							

DESCRIPCIÓ

La creació d'una nova activitat per a centres educatius destinada a públic d'Educació Secundària per la necessitat d'incidir a diferents etapes educatives, permetent tractar la temàtica del canvi climàtic amb major profunditat. Aquesta activitat pretén aterrar les conseqüències de l'escalfament global a nivell planetari, però a la vegada fent incidència a la realitat del territori de Sant Andreu de la Barca, per mostrar que els efectes ja es poden estar desencadenant a nivell local, encara que no siguin visibles.

L'activitat està dissenyada per ser atractiva i engrescadora a la vegada que s'ofereixen dades rellevants sobre els efectes del canvi climàtic.

A continuació, es presenta un breu resum de les dinàmiques proposades per aquesta activitat juntament amb la seva durada i materials:

Acció 1.2 - Activitat 2. Educació Secundària – Canvi climàtic			
Fase	Durada aproximada	Detall	Observacions i materials
Introducció	10 min	<p>S'inicia l'activitat amb la presentació de diferents notícies a diferents escales: notícies internacionals, nacionals i locals. Amb aquesta primera dinàmica es tractarà el concepte d'escalfament global.</p> <p>Es fomenta un diàleg entre l'alumnat i la persona educadora, per tal que aquests opinin sobre les notícies.</p> <p><i>(En aquesta primera part no es revelarà a l'alumnat que hi ha notícies falses entre elles.)</i></p>	Notícies reals i <i>Fake news</i>

Desenvolupament	45 min	<p>La segona part de l'activitat es proposa separar l'alumnat en diversos grups on se'ls mostraran imatges de Sant Andreu de la Barca per poder mostrar com el municipi ha evolucionat al llarg del temps, els diferents usos del sòl i la variació entre les espècies que hi conviuen.</p> <p>També s'utilitzarà l'eina del Meteo.cat per parlar sobre la diferència de la meteorologia i el clima, mostrant la previsió climàtica pels següents anys. Posteriorment se'ls repartirà diverses notícies de les que s'han comentat a l'inici de l'activitat, i se'ls demanarà que investiguin per veure si esbrinen quines són notícies falses i quines són reals.</p> <p>Si es valora oportú, es podrà utilitzar l'eina Visor d'escenaris futurs i veure, en diferents casuístiques com afectarà el canvi climàtic a Sant Andreu de la Barca. Es finalitzarà l'activitat proposant una pluja d'idees sobre com transmetre la informació apresada i accions quotidianes que es poden realitzar per mitigar l'impacte que generem al medi ambient. <i>(campanya de difusió de XXSS...)</i></p>	<p>Notícies reals i <i>Fake news</i></p> <p>Imatges de Sant Andreu de la Barca al llarg del temps.</p> <p>Meteo.cat - Canvi climàtic i evolució futura del clima</p>
Cloenda	5 min	<p>La persona educadora farà un breu resum de l'aprens durant la sessió, agraeix la participació a l'alumnat i s'acomiada. Es demanarà al professorat que realitzi l'enquesta mitjançant el codi QR.</p>	<p>Codi QR/enquesta a paper per a la valoració de l'activitat.</p>

FASE DE L'ACCIÓ		Pressupost	Termini
Acció 1	Desenvolupar el guió educatiu de l'activitat		2 setmanes
Acció 2	Desenvolupar els materials didàctics de l'activitat	3.900 €	3 setmanes
Acció 3	Realitzar l'activitat		-
Acció 4	Informe de seguiment		1 setmana
RECURSOS HUMANS	<p>Assessoria educativa que desenvolupi els guions, materials i recursos necessaris per al desenvolupament de l'activitat proposada.</p> <p>Equip d'educació ambiental que es desplaça als centres i desenvolupa les activitats educatives.</p>		
RECURSOS MATERIALS	<p>Material de l'activitat.</p> <p>Enquestes (en línia o format físic) per dur a terme un seguiment sobre el desenvolupament de les activitats:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Enquesta de satisfacció - Docents - Enquesta de funcionament de l'activitat - Equip educatiu 		

Objectiu Estratègic 2. Dissenyar activitats específiques per a ciutadania sobre canvi climàtic.

L'objectiu és apropar el coneixement sobre el canvi climàtic a la ciutadania d'una manera accessible, participativa i significativa. En un context d'emergència climàtica global, és fonamental que la població compregui no només els grans processos que afecten el planeta, sinó també les repercussions concretes que es donen a escala local.

Aquestes activitats han de contribuir a enfortir la consciència ambiental i el sentit de corresponsabilitat entre la ciutadania, promovent actituds sostenibles i accions transformadores en l'àmbit quotidià. A més, es busca fomentar la connexió emocional amb l'entorn natural mitjançant experiències en primera persona, com les sortides de camp, que afavoreixen l'observació directa i la reflexió crítica.

ACCIÓ 2.1: Activitat a l'aire lliure, format sortida de camp, per a joves, adults i públic general on s'explora la relació entre el canvi climàtic i la biodiversitat autòctona i al·lòctona.							
PERFIL DE PÚBLIC	Centres educatius			Ciutadania general			
TIPUS DE PÚBLIC	Educació Infantil	Educació Primària	Educació Secundària	Joves	Adults	Famílies	Públic general
ODS							
DESCRIPCIÓ							

La creació d'una nova activitat per a ciutadania general que permeti entendre com el canvi climàtic impacta els ecosistemes propers i la biodiversitat, posant especial èmfasi en la diferenciació entre espècies autòctones i al·lòctones, així com els desequilibris que es poden generar en els hàbitats naturals.

Aquesta activitat està plantejada a l'aire lliure en format de sortida de camp on es realitzarà una ruta per diversos indrets del municipi de Sant Andreu de la Barca, centrant-se en un dels efectes del canvi climàtic: el desequilibri en la biodiversitat que comporta la promoció d'aparició d'espècies al·lòctones i invasores.

A continuació, es presenta un breu resum de les dinàmiques proposades per aquesta activitat juntament amb la seva durada i materials:

Acció 2.1 - Activitat 3. Joves, adults i públic general – Canvi climàtic			
Fase	Durada aproximada	Detall	Observacions i materials
Introducció	15 min	L'activitat s'inicia en un punt del municipi (parc, plaça...) i es presenta la ruta que es durà a terme. Es planteja la qüestió "quantes plantes que veiem al nostre dia"	Mapa del municipi amb la ruta marcada.

		a dia són autòctones?" sobre la que girarà tota l'activitat. <i>(Es definirà els tres conceptes claus: espècie autòctona, al·lòctona i invasora.)</i>	
Desenvolupament	95 min	S'inicia la ruta en la que es planifiquen diferents parades en zones verdes, però durant tota la ruta es demanarà als participants que estiguin atents. A mida que es vagi parlant de les diferents espècies s'anirà traient les fitxes d'identificació i s'anirà classificant entre espècies autòctones, al·lòctones i invasores. <i>(Es proposa passar per indrets emblemàtics com ara la font de l'Hermano i la font de Can Canals)</i> A partir de l'observació es parlarà sobre com el canvi climàtic afavoreix l'aparició d'espècies al·lòctones i com algunes d'aquestes, en adaptar-se a les noves condicions, desplacen a les espècies autòctones convertint-se en invasores. Així mateix, es posarà en valor la biodiversitat autòctona com a clau per l'equilibri dels ecosistemes.	Fitxes d'identificació d'espècies: - Autòctones - Al·lòctones - Invasores
Cloenda	10 min	La persona educadora farà un breu resum de l'après durant la sessió, agraeix la participació a l'alumnat i s'acomiada. Es demanarà al professorat que realitzi l'enquesta mitjançant el codi QR.	Codi QR/enquesta a paper per a la valoració de l'activitat.

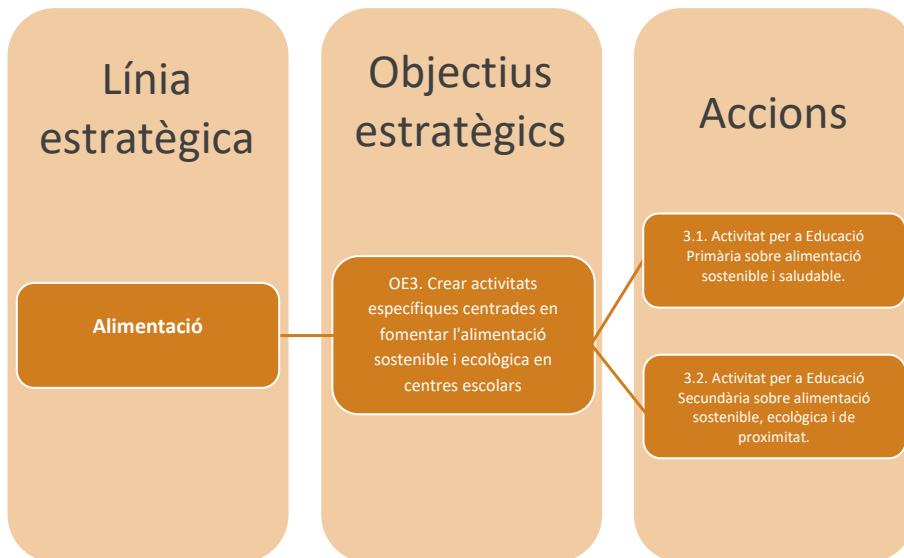
FASE DE L'ACCIÓ		Pressupost	Termini
Acció 1	Desenvolupar el guió educatiu de l'activitat		5 setmanes
Acció 2	Desenvolupar els materials didàctics de l'activitat	2.900 €	6 setmanes
Acció 3	Realitzar l'activitat		-
Acció 4	Informe de seguiment		1 setmana
RECURSOS HUMANS	Assessoria educativa que desenvolupi els guions, materials i recursos necessaris per al desenvolupament de l'activitat proposada. Equip d'educació ambiental que es desplaça i desenvolupa les activitats educatives.		
RECURSOS MATERIALS	Material de l'activitat. Enquestes (en línia o format físic) per dur a terme un seguiment sobre el desenvolupament de les activitats: - Enquesta de satisfacció - Participants - Enquesta de funcionament de l'activitat - Equip educatiu		

LE 2. Alimentació

L'alimentació és una de les dimensions clau per avançar cap a un model de vida més sostenible, saludable i respectuós amb el medi ambient. Més enllà de la seva funció nutritiva, el sistema alimentari està estretament vinculat amb qüestions ambientals, socials i econòmiques de gran abast, com el canvi climàtic, la pèrdua de biodiversitat, l'ús de recursos naturals o la justícia social. Els processos de producció, distribució i consum d'aliments tenen un impacte directe sobre el territori, la salut de les persones i l'equilibri dels ecosistemes.

Per això, fomentar una alimentació basada en criteris de sostenibilitat, com el consum de productes ecològics, de proximitat i de temporada, és una aposta necessària per reduir l'empremta ecològica i enfortir els circuits alimentaris locals. En aquest context, l'educació juga un paper fonamental per promoure canvis d'hàbits alimentaris i generar consciència sobre el paper actiu que poden tenir els infants i joves en la transició cap a un model alimentari més just i sostenible.

Objectiu Estratègic 3. Crear activitats específiques centrades en fomentar l'alimentació sostenible i ecològica en centres escolars.

Aquest bloc d'activitats pretén oferir, tant a l'alumnat de primària com de secundària, eines per reflexionar de manera crítica sobre el sistema alimentari actual i explorar alternatives més coherents amb els principis de la sostenibilitat. A través de dinàmiques participatives i adaptades a cada nivell educatiu, es treballaran conceptes com l'origen dels aliments, el consum responsable, l'agricultura ecològica i de proximitat, així com la relació entre alimentació i salut. L'objectiu és afavorir una ciutadania més conscient i compromesa amb un model alimentari que cuidi tant les persones com el planeta.

Aquestes activitats no només tenen una finalitat informativa, sinó que també busquen generar un vincle emocional amb el territori i empoderar l'alumnat perquè prengui decisions alimentàries més sostenibles en el seu dia a dia. Es vol fomentar una actitud activa i transformadora, que entengui que canviar la manera com mengem pot ser una eina poderosa per cuidar el planeta, defensar la sobirania alimentària i contribuir al benestar col·lectiu.

ACCIÓ 3.1: Activitat per a Educació Primària sobre alimentació sostenible i saludable.

PERFIL DE PÚBLIC	Centres educatius			Ciutadania general			
TIPUS DE PÚBLIC	Educació Infantil	Educació Primària	Educació Secundària	Joves	Adults	Famílies	Públic general
ODS							

DESCRIPCIÓ

La creació d'una nova activitat per a centres educatius destinada a alumnat d'Educació Primària respon a la necessitat d'introduir l'alimentació sostenible i saludable des de les primeres etapes educatives, afavorint una base de coneixement i valors que acompanyi els infants al llarg del seu creixement.

Aquesta activitat pretén apropar els conceptes de sostenibilitat alimentària i hàbits saludables d'una manera propera, lúdica i significativa per als més petits, tot promovent la reflexió sobre les seves pròpies pràctiques quotidianes.

A continuació, es presenta un breu resum de les dinàmiques proposades per aquesta activitat juntament amb la seva durada i materials:

Acció 3.1 - Activitat 4. Educació primària – Alimentació			
Fase	Durada aproximada	Detall	Observacions i materials
Introducció	10 min	L'activitat s'inicia amb la pregunta "Què heu esmorzat aquest matí?" per començar a reflexionar sobre l'alimentació saludable.	
Desenvolupament	45 min	Es dividirà l'alumnat en petits grups on cada un realitzarà un trencaclosques sobre la procedència de diferents aliments. Un cop cada grup completi els trencaclosques es demanarà que exposi davant del grup el seu aliment, i que expliqui perquè o perquè no és un aliment saludable i sostenible. <i>(Cada trencaclosques, a part del procés de procedència els productes, hi haurà dibuixat uns termòmetres que indiquin els recursos que requereixen: aigua, energia, manteniment, transport...)</i> Així es tractarà dos conceptes clau: l'alimentació saludable i l'alimentació sostenible. Posteriorment es demanarà que elaborin un menú d'un àpat que contingui els	Trencaclosques d'aliments (4-5 aliments diferents). Pissarra per escriure el menú.

		aliments sostenibles i que l'expliquin a la resta de grups. Es finalitzarà amb la reflexió de que per saber si un aliment és sostenible s'ha de tenir en compte diversos factors i cal reflexionar a l'hora de prendre decisions, per fer-les de forma sostenible.	
Cloenda	5 min	La persona educadora farà un breu resum de l'apros durant la sessió, agraeix la participació a l'alumnat i s'acomiada. Es demanarà al professorat que realitzi l'enquesta mitjançant el codi QR.	Codi QR/enquesta a paper per a la valoració de l'activitat.

FASE DE L'ACCIÓ		Pressupost	Termini
Acció 1	Desenvolupar el guió educatiu de l'activitat		2 setmanes
Acció 2	Desenvolupar els materials didàctics de l'activitat	2.900 €	4 setmanes
Acció 3	Realitzar l'activitat		-
Acció 4	Informe de seguiment		1 setmana
RECURSOS HUMANS	Assessoria educativa que desenvolupi els guions, materials i recursos necessaris per al desenvolupament de l'activitat proposada. Equip d'educació ambiental que es desplaça als centres i desenvolupa les activitats educatives.		
RECURSOS MATERIALS	Material de l'activitat. Enquestes (en línia o format físic) per dur a terme un seguiment sobre el desenvolupament de les activitats: <ul style="list-style-type: none"> - Enquesta de satisfacció - Docents - Enquesta de funcionament de l'activitat - Equip educatiu 		

ACCIÓ 3.2: Activitat per a Educació Secundària sobre alimentació sostenible, ecològica i de proximitat.

PERFIL DE PÚBLIC	Centres educatius			Ciutadania general			
TIPUS DE PÚBLIC	Educació Infantil	Educació Primària	Educació Secundària	Joves	Adults	Famílies	Públic general
ODS							

DESCRIPCIÓ

El disseny d'una nova activitat adreçada a alumnat d'Educació Secundària amb l'objectiu de treballar de manera més aprofundida els conceptes clau relacionats amb l'alimentació sostenible. Aquesta proposta neix de la necessitat d'incorporar, en aquesta etapa educativa, una mirada crítica cap al model alimentari actual i el seu impacte sobre el medi ambient, la salut i el territori.

L'activitat busca fomentar la reflexió entorn de què mengem, com es produeix, d'on ve i quines conseqüències tenen aquestes decisions en l'equilibri ecològic i social.

A continuació, es presenta un breu resum de les dinàmiques proposades per aquesta activitat juntament amb la seva durada i materials:

Acció 3.2 - Activitat 5. Educació Secundària – Alimentació			
Fase	Durada aproximada	Detall	Observacions i materials
Introducció	10 min	L'activitat consta d'una dinàmica gamificada estil <i>escape box</i> on a través de diferents enigmes s'acaba obrint una caixa on s'obté la resposta final a la pregunta "Quin és el millor aliment?".	
Desenvolupament	45 min	Se separa a l'alumnat en diferents grups per a la dinamització. Es presenta una caixa tancada a cada un dels grups i a través de la resolució de diferents enigmes i trencaclosques es van obrint les diferents caixes fins a obtenir la clau final. Una vegada que cada grup ha resolt tots els seus enigmes, es procedeix a obrir la caixa final, posant en comú les respostes que han obtingut per separat. La resolució final és "El millor aliment és el de proximitat, ecològic, saludable i sostenible."	Maleta <i>escape box</i> amb les diferents caixes i enigmes en el seu interior.
Cloenda	5 min	La persona educadora farà un breu resum de l'apros durant la sessió, agraeix la participació a l'alumnat i s'acomiada. Es demanarà al professorat que realitzi l'enquesta mitjançant el codi QR.	Codi QR/enquesta a paper per a la valoració de l'activitat.

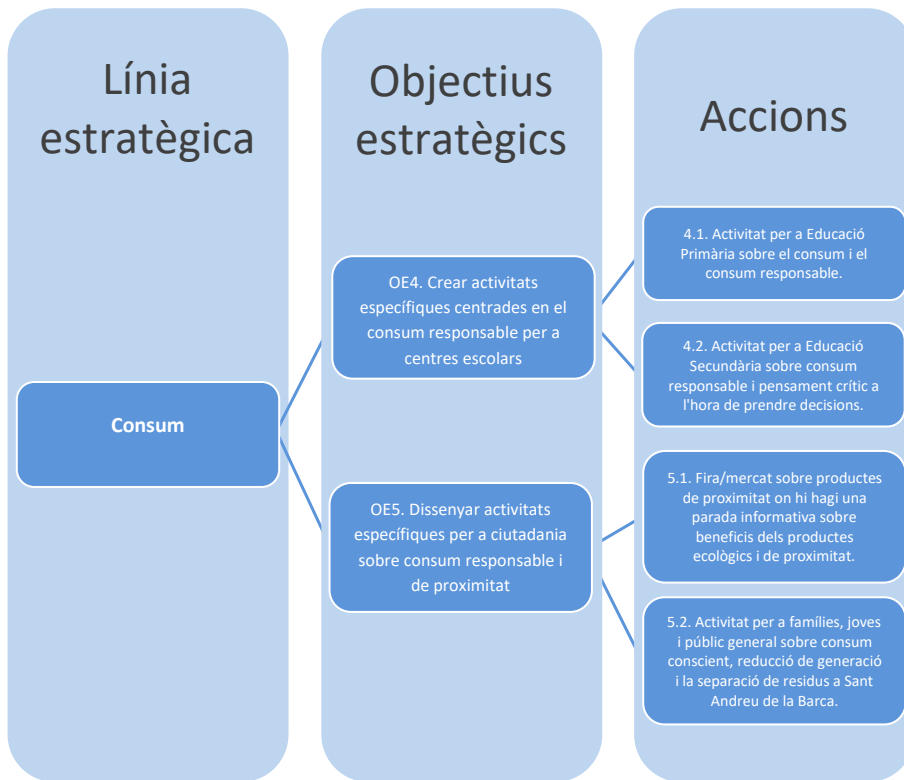
FASE DE L'ACCIÓ	Pressupost	Termini
Acció 1		5 setmanes
Acció 2	3.900 €	8 setmanes
Acció 3		-
Acció 4		1 setmana
RECURSOS HUMANS	Assessoria educativa que desenvolupi els guions, materials i recursos necessaris per al desenvolupament de l'activitat proposada. Equip d'educació ambiental que es desplaça als centres i desenvolupa les activitats educatives.	
RECURSOS MATERIALS	Material de l'activitat. Enquestes (en línia o format físic) per dur a terme un seguiment sobre el desenvolupament de les activitats: <ul style="list-style-type: none"> - Enquesta de satisfacció - Docents - Enquesta de funcionament de l'activitat - Equip educatiu 	

LE 3. Consum

El model de consum actual té un paper central en la crisi ambiental i social que vivim. El ritme de producció i adquisició de béns, sovint desvinculat de les necessitats reals de les persones i amb un fort impacte ambiental, fa imprescindible una reflexió col·lectiva sobre els nostres hàbits de consum. Aquest bloc d'accions pretén promoure una cultura del consum responsable, conscient i crític, adaptada a diferents públics i etapes educatives. Es vol generar un procés d'aprenentatge que permeti entendre les conseqüències ambientals, socials i econòmiques del nostre consum quotidià, així com oferir alternatives sostenibles i accessibles, com ara el consum de productes de proximitat, la reducció de residus o la reutilització.

Les propostes inclouen activitats educatives per a infants i joves, amb l'objectiu d'incorporar el pensament crític i el valor de la sostenibilitat des de l'escola, però també iniciatives obertes a tota la ciutadania, com fires o tallers familiars, que conviden a repensar el nostre paper com a consumidors i a fer canvis cap a models més justos i respectuosos amb el planeta i el territori.

Objectiu Estratègic 4. Crear activitats específiques centrades en el consum responsable per a centres escolars.

Amb l'objectiu d'integrar la sostenibilitat en l'educació formal, es desenvoluparan activitats específiques per a centres escolars centrades en el consum responsable. Aquestes propostes educatives, adaptades a diferents nivells, oferiran eines per analitzar els impactes ambientals i socials dels hàbits de consum i fomentar actituds crítiques i compromeses.

Mitjançant metodologies participatives, es treballaran conceptes com el valor dels recursos, el cicle de vida dels productes, la publicitat, el sobreconsum i la importància de prendre decisions informades i sostenibles.

ACCIÓ 4.1: Activitat per a Educació Primària sobre el consum i el consum responsable.

PERFIL DE PÚBLIC	Centres educatius			Ciutadania general			
TIPUS DE PÚBLIC	Educació Infantil	Educació Primària	Educació Secundària	Joves	Adults	Famílies	Públic general
ODS							

DESCRIPCIÓ

La creació d'una nova activitat per a centres educatius destinada a alumnat d'Educació Primària respon a la necessitat d'introduir el concepte de consum responsable des de les primeres etapes educatives, fomentant una base de coneixement, actituds i valors que contribueixin a un futur més sostenible.

Aquesta activitat pretén apropar als infants, d'una manera propera, vivencial i significativa, nocions bàsiques sobre el valor dels recursos, la importància de fer un ús conscient dels béns materials i les conseqüències ambientals i socials del consum desmesurat, tot promovent una mirada crítica i responsable envers els seus hàbits quotidians.

A continuació, es presenta un breu resum de les dinàmiques proposades per aquesta activitat juntament amb la seva durada i materials:

Acció 4.1 - Activitat 6. Educació primària – Consum			
Fase	Durada aproximada	Detall	Observacions i materials
Introducció	15 min	S'iniciarà l'activitat preguntant a l'alumnat si saben que és el consum i quines coses es consumeixen en el dia a dia. Per tractar el consum d'aigua, d'energia, d'aliments, d'objectes...	
Desenvolupament	40 min	Es dividirà l'alumnat en diferents grups i se'ls entregarà una làmina amb dibuixos d'una llar on hi hagi accions correctes i incorrectes en referència al consum d'aigua, electricitat... Posteriorment, es posa en comú entre els diferents grups, i se'ls demana que comentin perquè consideren que l'acció és correcta o incorrecta i reflexionar sobre el consum conscients. La segona dinàmica consistirà en fer que l'alumnat revisi l'aula i pensi en maneres de reduir el seu consum, i també es proposarà pensar en accions que poden realitzar a casa amb les seves famílies, reflexionant si fan accions incorrectes com les de les 7 diferències de l'inici de l'activitat.	Làmines 7 diferències Imants vermells i verds

		(ex: posar cartells avisant de tancar el llum en sortir de l'aula, tancar finestres per evitar que la calor dels radiadors s'escapi, pujar les persianes per aprofitar la llum solar) Es demanarà que facin una proposta de campanya de difusió per poder traslladar les bones pràctiques a la resta de l'escola i a les famílies.	
Cloenda	5 min	La persona educadora farà un breu resum de l'après durant la sessió, agraeix la participació a l'alumnat i s'acomiada. Es demanarà al professorat que realitzi l'enquesta mitjançant el codi QR.	Codi QR/enquesta a paper per a la valoració de l'activitat.

FASE DE L'ACCIÓ	Pressupost	Termini
Acció 1		2 setmanes
Acció 2	2.900 €	3 setmanes
Acció 3		-
Acció 4		1 setmana
RECURSOS HUMANS	Assessoria educativa que desenvolupi els guions, materials i recursos necessaris per al desenvolupament de l'activitat proposada. Equip d'educació ambiental que es desplaça als centres i desenvolupa les activitats educatives.	
RECURSOS MATERIALS	Material de l'activitat. Enquestes (en línia o format físic) per dur a terme un seguiment sobre el desenvolupament de les activitats: <ul style="list-style-type: none"> - Enquesta de satisfacció - Docents - Enquesta de funcionament de l'activitat - Equip educatiu 	

ACCIÓ 4.2: Activitat per a Educació Secundària sobre consum responsable i pensament crític a l'hora de prendre decisions.

PERFIL DE PÚBLIC	Centres educatius			Ciutadania general			
TIPUS DE PÚBLIC	Educació Infantil	Educació Primària	Educació Secundària	Joves	Adults	Famílies	Públic general
ODS							

DESCRIPCIÓ

Aquesta activitat proposa a l'alumnat de secundària una immersió en el món del consum a través d'un joc de rol que convida a reflexionar de manera crítica sobre els hàbits de compra i les conseqüències que tenen les decisions que prenem com a consumidors i consumidoras.

L'activitat introdueix conceptes clau com el consum responsable, el pensament crític, la proximitat i la sostenibilitat, posant l'accent en la necessitat de considerar els impactes ambientals, socials i econòmics abans de prendre una decisió. A través d'aquesta dinàmica participativa, es pretén que els i les joves entenguin la complexitat del sistema de consum i esdevinguin més conscients del seu paper en la transformació cap a models més justos i sostenibles.

A continuació, es presenta un breu resum de les dinàmiques proposades per aquesta activitat juntament amb la seva durada i materials:

Acció 4.2 - Activitat 7. Educació secundària – Consum			
Fase	Durada aproximada	Detall	Observacions i materials
Introducció	15 min	S'iniciarà l'activitat amb la pregunta "Sabeu quantes implicacions té una decisió de consum?". Es vol generar un pluja d'idees per poder parlar sobre, consum, consum responsable i sostenibilitat.	
Desenvolupament	40 min	A continuació, es dividirà l'alumnat en diversos grups i es repartirà les fitxes amb la descripció del rol. A partir de la simulació d'un debat entorn a la producció i elecció d'un producte de marxandatge per a l'institut, l'alumnat haurà d'assumir diferents rols implicats en la cadena de consum (empreses, entitats ambientals, administració, comerciants locals, consumidors, etc.) i defensar-ne els interessos. D'aquesta forma s'aprofundirà en el consum sostenible i el pensament crític envers les decisions. Per finalitzar l'activitat, es demanarà a l'alumnat posi en comú a la decisió que han arribat els diferents grups.	Fitxes de rol.

Cloenda	5 min	La persona educadora farà un breu resum de l'apòs durant la sessió, agraeix la participació a l'alumnat i s'acomiada. Es demanarà al professorat que realitzi l'enquesta mitjançant el codi QR.	Codi QR/enquesta a paper per a la valoració de l'activitat.
----------------	-------	---	---

FASE DE L'ACCIÓ		Pressupost	Termini
Acció 1	Desenvolupar el guió educatiu de l'activitat		2 setmanes
Acció 2	Desenvolupar els materials didàctics de l'activitat	3.900 €	4 setmanes
Acció 3	Realitzar l'activitat		-
Acció 4	Informe de seguiment		1 setmana
RECURSOS HUMANS	Assessoria educativa que desenvolupi els guions, materials i recursos necessaris per al desenvolupament de l'activitat proposada. Equip d'educació ambiental que es desplaça als centres i desenvolupa les activitats educatives.		
RECURSOS MATERIALS	Material de l'activitat. Enquestes (en línia o format físic) per dur a terme un seguiment sobre el desenvolupament de les activitats: <ul style="list-style-type: none"> - Enquesta de satisfacció - Docents - Enquesta de funcionament de l'activitat - Equip educatiu 		

Objectiu Estratègic 5. Dissenyar activitats específiques per a ciutadania sobre consum responsable i de proximitat.

Amb la voluntat de fomentar una ciutadania més crítica i compromesa amb la sostenibilitat, aquest objectiu planteja el disseny d'activitats específiques centrades en el consum responsable, la proximitat, la reducció de residus i el correcte reciclatge. Les propostes, adreçades a diferents perfils de població, tenen com a finalitat generar consciència sobre les conseqüències ambientals i socials dels nostres hàbits de consum, i promoure canvis cap a estils de vida més respectuosos amb el medi ambient.

A través de metodologies participatives i vivencials, s'abordaran temàtiques com l'impacte de la producció i el transport de béns, la importància de prioritzar productes de proximitat i ecològics, la reducció del sobreconsum i la correcta gestió dels residus, especialment pel que fa a la separació i reciclatge. L'objectiu final és capacitar la ciutadania per prendre decisions informades, afavorint pràctiques de consum més sostenibles i coherents amb la realitat del territori.

ACCIÓ 5.1: Parada informativa sobre els beneficis dels productes ecològics i de proximitat a fira/mercat sobre productes sostenibles.

PERFIL DE PÚBLIC	Centres educatius			Ciutadania general			
TIPUS DE PÚBLIC	Educació Infantil	Educació Primària	Educació Secundària	Joves	Adults	Famílies	Públic general
ODS							

DESCRIPCIÓ

Es proposa disposar d'una parada de servei d'informació que estigui a les fires/mercats on es venguin productes ecològics i de proximitat, per oferir informació sobre la importància de consumir aquest tipus de productes en vers productes de menor qualitat, *fast fashion*, que no siguin de proximitat, etc. D'aquesta manera es vol aconseguir crear un punt de referència per conèixer els impactes que poden tenir els productes.

A la vegada, es vol comunicar la importància dels productes reutilitzables envers els que són d'un sol ús, per reduir la producció de residus que es generen a les llars.

Es pot proposar que a més d'informació, les persones informadores tinguin fulletons informatius amb un recull de botigues que venen productes ecològics i de proximitat al municipi, per promocionar aquest tipus de comerç local. I també algun fulletó informatiu amb serveis de l'Ajuntament, com ara ubicació i horaris de deixalleries i punts verds mòbils a Sant Andreu de la Barca, per promocionar la correcta separació dels residus. Per acompanyar la parada, es pot crear un roll-up informatiu, que senyalitzi el punt d'informació.

FASE DE L'ACCIÓ	Pressupost	Termini
Acció 1	Desenvolupar el contingut del material informatiu	2 setmanes
Acció 2	Desenvolupar els materials informatius	3.500 € 5 setmanes
Acció 3	Assistir a la fira/mercat	-
Acció 4	Informe de seguiment	1 setmana
RECURSOS HUMANS	Assessoria educativa que desenvolupi els materials informatius i recursos necessaris per al desenvolupament del servei d'informació. Equip d'educació ambiental que es desplaça a les places/parcs on es realitza la fira/mercat.	
RECURSOS MATERIALS	Material de l'activitat. Enquestes (en línia o format físic) per dur a terme un seguiment sobre el desenvolupament de les activitats: <ul style="list-style-type: none"> - Enquesta de satisfacció - Participants - Enquesta de funcionament de l'activitat - Equip educatiu 	

ACCIÓ 5.2: Activitat per a famílies, joves i públic general sobre consum conscient, reducció de generació i la separació de residus a Sant Andreu de la Barca.

PERFIL DE PÚBLIC	Centres educatius			Ciutadania general			
TIPUS DE PÚBLIC	Educació Infantil	Educació Primària	Educació Secundària	Joves	Adults	Famílies	Públic general
ODS							

DESCRIPCIÓ

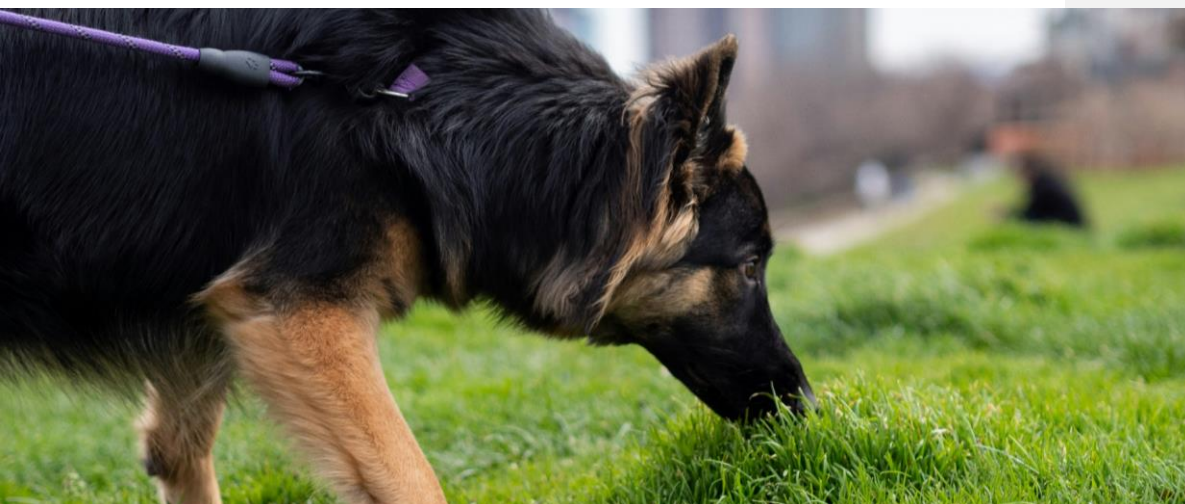
Activitat passavolant per a dinamitzar a algun parc/plaça del municipi de Sant Andreu de la Barca en el que es mostra el cicle de vida dels materials i es posa èmfasi en la necessitat de prevenir la generació de residus i, en última instància, conscienciar la població sobre la importància de reducció de la generació de residus i sobre la seva correcta separació.

A continuació, es presenta un breu resum de les dinàmiques proposades per aquesta activitat juntament amb la seva durada i materials:

Acció 5.2 - Activitat 8. Joves, famílies i públic general – Consum			
Fase	Durada aproximada	Detall	Observacions i materials
Introducció	10 min	S'iniciarà l'activitat buscant atreure l'atenció de la ciutadania que estigui a la plaça/parc per a que participin de la dinàmica. Per fer-ho, es disposarà de diferents objectes d'ús quotidià: una cadira, una carmanyola, una peça de roba... La persona dinamitzadora proposarà a la gent que s'apropi si tindrien la capacitat de reconstruir la història de cada un d'ells.	Objectes quotidians
Desenvolupament	30 min	A més dels objectes, a persona dinamitzadora disposarà de mostres de matèries primeres i làmines amb quantitats d'energia i aigua, així com la generació de CO ₂ i residus. Animarà a les persones a unir, mitjançant un fil, els diferents elements amb els objectes corresponents. Com que es disposarà de diferents elements, la dinàmica es podrà fer en petits grups o amb el grup en general i que les persones vagin passant.	Mostra de matèries primeres Làmines de consum d'aigua i energia Làmines de generació de residus i CO ₂
Cloenda	5 min	La persona educadora farà un breu resum de l'aprens durant la sessió, agraeix la participació a l'alumnat i s'acomia. Es demanarà al professorat que realitzi l'enquesta mitjançant el codi QR.	Codi QR/enquesta a paper per a la valoració de l'activitat.

FASE DE L'ACCIÓ	Pressupost	Termini
Acció 1	Desenvolupar el guió educatiu de l'activitat	2 setmanes
Acció 2	Desenvolupar els materials didàctics de l'activitat	2.900 € 5 setmanes
Acció 3	Realitzar l'activitat	-
Acció 4	Informe de seguiment	1 setmana
RECURSOS HUMANS	Assessoria educativa que desenvolupi els guions, materials i recursos necessaris per al desenvolupament de l'activitat proposada. Equip d'educació ambiental que es desplaça i desenvolupa les activitats educatives.	
RECURSOS MATERIALS	Material de l'activitat. Enquestes (en línia o format físic) per dur a terme un seguiment sobre el desenvolupament de les activitats: <ul style="list-style-type: none"> - Enquesta de satisfacció - Participants - Enquesta de funcionament de l'activitat - Equip educatiu 	

LE 4. Cura animal

La cura i el respecte envers els animals, tant domèstics com silvestres, formen part fonamental d'una convivència harmoniosa i d'un entorn saludable. Conscients d'aquesta necessitat, des de l'Ajuntament de Sant Andreu de la Barca es promou un bloc d'activitats específicament dissenyat per fomentar, des de les primeres etapes educatives fins a la vida adulta, valors com la responsabilitat, l'empatia i el coneixement entorn al món animal. La presència d'animals als espais urbans, naturals i domèstics del municipi convida a reflexionar sobre la relació que hi establim i a desenvolupar actituds que afavoreixin el seu benestar i la bona convivència amb les persones.

Les propostes educatives que es plantegen volen oferir espais d'aprenentatge i sensibilització adaptats a cada franja d'edat, afavorint una mirada crítica i responsable envers la realitat animal que ens envolta. Aquestes activitats abordaran qüestions com les bones pràctiques en la tinença d'animals domèstics, el respecte i la protecció de la fauna silvestre del municipi, la convivència amb els animals en entorns urbans i naturals, i la importància de respectar els espais compartits. També es posarà especial èmfasi en la normativa municipal vigent sobre protecció i benestar animal, amb l'objectiu que la ciutadania conegui els seus drets i deures com a propietaris, veïns i usuaris del territori.

Actualment, el municipi no disposa d'activitats educatives específiques centrades en la cura animal, fet que representa una oportunitat d'acció clara i necessària. Aquesta mancança ha estat identificada com una prioritat durant les entrevistes realitzades en el marc del procés participatiu, on les persones entrevistades han expressat la importància de tractar de manera directa i pedagògica la relació entre persones i animals. A més, s'ha detectat un desconeixement generalitzat de la normativa local que regula la convivència amb animals, la qual cosa fa encara més rellevant l'impuls d'accions educatives que ajudin a difondre aquesta informació de manera clara i entenedora.

Les activitats previstes, que inclouran tallers per infants, activitats escolars, xerrades comunitàries i campanyes de sensibilització, volen contribuir a revertir aquesta situació tot oferint recursos pràctics i reflexius a la ciutadania. Es vol transmetre no només el coneixement normatiu, sinó també fomentar actituds i hàbits quotidians que promoguin el respecte actiu pels animals domèstics, els animals urbans i la fauna silvestre que habita al municipi. Així, l'Ajuntament aposta per una educació ambiental integral que incorpori la dimensió ètica del tracte als animals com a eix fonamental per construir una societat més justa, sostenible i empàtica amb totes les formes de vida.

Objectiu Estratègic 6. Crear activitats específiques centrades en la cura animal per a centres escolars.

Amb l'objectiu d'educar en el respecte i la responsabilitat envers els animals des de les primeres etapes formatives, es proposa el desenvolupament d'activitats específiques per a centres escolars centrades en la cura animal. Aquestes activitats, adaptades als diferents nivells educatius, permetran treballar valors com l'empatia, el compromís i la convivència responsable amb els animals domèstics i la fauna del municipi. A través de metodologies participatives i properes a la realitat del territori, es fomentarà una actitud conscient i respectuosa envers els animals, alhora que es donarà a conèixer la normativa i les bones pràctiques locals.

ACCIÓ 6.1: Activitat per a Educació Infantil sobre cura d'animals domèstics i bones pràctiques.																	
PERFIL DE PÚBLIC	Centres educatius			Ciutadania general													
TIPUS DE PÚBLIC	Educació Infantil	Educació Primària	Educació Secundària	Joves	Adults	Famílies	Públic general										
ODS																	

DESCRIPCIÓ

La creació d'una nova activitat per a centres educatius destinada a alumnat d'Educació Infantil respon a la necessitat d'introduir, des de les primeres etapes educatives, el valor de la cura i el respecte envers els animals. Aquesta proposta vol establir una base de coneixement, actituds i valors que afavoreixin una convivència respectuosa amb els éssers vius i contribueixin a una societat més empàtica i responsable.

L'activitat pretén apropar als infants, d'una manera propera, vivencial i significativa, nocions bàsiques sobre el benestar animal, les seves necessitats i com tenir-ne cura de manera adequada. Mitjançant el joc, l'observació i l'expressió, es promourà una mirada afectuosa i conscient envers els animals, afavorint el desenvolupament d'hàbits de respecte, responsabilitat i convivència positiva amb els animals domèstics i la fauna que forma part del seu entorn quotidià.

A continuació, es presenta un breu resum de les dinàmiques proposades per aquesta activitat juntament amb la seva durada i materials:

Acció 6.1 - Activitat 9. Educació infantil – Cura animal			
Fase	Durada aproximada	Detall	Observacions i materials
Introducció	15 min	S'iniciarà l'activitat preguntant a l'alumnat si tenen algun animal a casa, com es diu, si tenen alguna rutina, si saben com s'han de cuidar...	

		Així s'acostarà la temàtica als infants per fer-ho més proper i aconseguir un vincle.	
Desenvolupament	40 min	Es dividirà l'alumnat en diferents grups i a cada grup s'entregarà les peces per muntar un trencaclosques sobre un animal domèstic. Una vegada que tots els grups ho hagin aconseguit, se'ls demanarà que descriguin el que es veu al seu trencaclosques. Cada vegada que anomenin alguna bona pràctica, s'anirà traient una fitxa on es representarà amb dibuix i text les bones pràctiques que descriguin. Per exemplificar, es demanarà que cada vegada que s'ensenyi una de les fitxes de bones pràctiques, l'alumnat ho haurà de representar fent mímica.	Trencaclosques (gos, gat, peix, ocell, hámster, conill) Fitxes de bones pràctiques (estimar, alimentar, abraçar, cuidar, passejar, ...)
Cloenda	5 min	La persona educadora farà un breu resum de l'apros durant la sessió, agraeix la participació a l'alumnat i s'acomiada. Es demanarà al professorat que realitzi l'enquesta mitjançant el codi QR.	Codi QR/enquesta a paper per a la valoració de l'activitat.

FASE DE L'ACCIÓ		Pressupost	Termini
Acció 1	Desenvolupar el guió educatiu de l'activitat		2 setmanes
Acció 2	Desenvolupar els materials didàctics de l'activitat	2.900 €	4 setmanes
Acció 3	Realitzar l'activitat		-
Acció 4	Informe de seguiment		1 setmana
RECURSOS HUMANS	Assessoria educativa que desenvolupi els guions, materials i recursos necessaris per al desenvolupament de l'activitat proposada. Equip d'educació ambiental que es desplaça als centres i desenvolupa les activitats educatives.		
RECURSOS MATERIALS	Material de l'activitat. Enquestes (en línia o format físic) per dur a terme un seguiment sobre el desenvolupament de les activitats: <ul style="list-style-type: none"> - Enquesta de satisfacció - Docents - Enquesta de funcionament de l'activitat - Equip educatiu 		

ACCIÓ 6.2: Activitat per a Educació Primària sobre cura d'animals domèstics i silvestres, i bones pràctiques.

PERFIL DE PÚBLIC	Centres educatius			Ciutadania general													
TIPUS DE PÚBLIC	Educació Infantil	Educació Primària	Educació Secundària	Joves	Adults	Famílies	Públic general										
ODS																	

DESCRIPCIÓ

La creació d'una nova activitat per a centres educatius destinada a alumnat d'Educació Primària respon a la necessitat de fomentar les bones pràctiques amb els animals domèstics i silvestres des d'edats primerenques. Aquesta proposta té l'objectiu de generar uns comportaments cívics per poder conviure amb harmonia. També es pretén generar sentiments de comunitat i pertinença entre l'alumnat.

L'activitat pretén apropar als infants, d'una manera propera, vivencial i significativa, nocions bàsiques sobre el benestar animal, les seves necessitats i com tenir-ne cura de manera adequada. Mitjançant el joc, l'observació i l'expressió, es promourà una mirada afectuosa i conscient envers els animals, afavorint el desenvolupament d'hàbits de respecte, responsabilitat i convivència positiva amb els animals domèstics i la fauna que forma part del seu entorn quotidià.

A continuació, es presenta un breu resum de les dinàmiques proposades per aquesta activitat juntament amb la seva durada i materials:

Acció 6.2 - Activitat 10. Educació primària – Cura animal			
Fase	Durada aproximada	Detall	Observacions i materials
Introducció	15 min	Per començar s'explicaran les bones pràctiques del municipi envers la cura animal. Per fer-ho, es llegiran afirmacions i l'alumnat s'haurà de moure per l'aula segons si la seva resposta és afirmativa o negativa.	
Desenvolupament	40 min	Mitjançant l'expressió artística, l'alumnat haurà de representar diverses situacions de bones i males pràctiques envers els animals. Es repartirà una situació de mala pràctica a un petit grup i aquest haurà de fer un petit teatre exemplificant i l'altra part de l'alumnat ho haurà d'intentar endevinar. Després tota la classe haurà de pensar solucions a la situació, i el grup artista canviarà la situació amb les aportacions de la resta per a que sigui una bona pràctica.	Fitxes de bones i males pràctiques

		També hi haurà fitxes de bones pràctiques que serviran per exemplificar.	
Cloenda	5 min	La persona educadora farà un breu resum de l'aprens durant la sessió, agraeix la participació a l'alumnat i els anima a prendre compromís amb el civisme, finalment s'acomiada. Es demanarà al professorat que realitzi l'enquesta mitjançant el codi QR.	Codi QR/enquesta a paper per a la valoració de l'activitat.

FASE DE L'ACCIÓ		Pressupost	Termini
Acció 1	Desenvolupar el guió educatiu de l'activitat		1 setmanes
Acció 2	Desenvolupar els materials didàctics de l'activitat	2.900 €	3 setmanes
Acció 3	Realitzar l'activitat		-
Acció 4	Informe de seguiment		1 setmana
RECURSOS HUMANS	Assessoria educativa que desenvolupi els guions, materials i recursos necessaris per al desenvolupament de l'activitat proposada. Equip d'educació ambiental que es desplaça als centres i desenvolupa les activitats educatives.		
RECURSOS MATERIALS	Material de l'activitat. Enquestes (en línia o format físic) per dur a terme un seguiment sobre el desenvolupament de les activitats: <ul style="list-style-type: none"> - Enquesta de satisfacció - Docents - Enquesta de funcionament de l'activitat - Equip educatiu 		

ACCIÓ 6.3: Activitat per a Educació Secundària sobre cura d'animals domèstics i silvestres del municipi, i bones pràctiques.

PERFIL DE PÚBLIC	Centres educatius			Ciutadania general													
TIPUS DE PÚBLIC	Educació Infantil	Educació Primària	Educació Secundària	Joves	Adults	Famílies	Públic general										
ODS																	

DESCRIPCIÓ

La creació d'una nova activitat per a centres educatius destinada a alumnat d'Educació Secundària és una oportunitat per fomentar el civisme entre el jovent. Alhora, pot servir per fer èmfasi en una ciutadania respectuosa i empàtica amb els animals. Fomentar aquestes actituds entre el jovent és clau per garantir un creixement personal i servir d'exemple cap a els infants.

L'activitat pretén apropar als joves, d'una manera propera, vivencial i significativa, nocions bàsiques sobre el benestar animal, les seves necessitats i com tenir-ne cura de manera adequada. Mitjançant el joc, l'observació i l'expressió, es promourà una mirada afectuosa i conscient envers els animals, afavorint el desenvolupament d'hàbits de respecte, responsabilitat i convivència positiva amb els animals domèstics i la fauna que forma part del seu entorn quotidià.

A continuació, es presenta un breu resum de les dinàmiques proposades per aquesta activitat juntament amb la seva durada i materials:

Acció 6.3 - Activitat 11. Educació secundària – Cura animal			
Fase	Durada aproximada	Detall	Observacions i materials
Introducció	15 min	S'iniciarà l'activitat tot explicant de manera senzilla les problemàtiques que afecten els animals domèstics i silvestres com a conseqüència de certes males pràctiques humanes. Com a exemple, i fil conductor d'aquesta part de l'activitat, es posarà el cas dels gats domèstics que viuen en llibertat i el seu impacte sobre les aus autòctones, per tal d'il·lustrar com una situació aparentment habitual pot tenir efectes negatius sobre la fauna del municipi.	
Desenvolupament	40 min	La segona part de l'activitat es durà a terme a través d'un joc de targetes de relacions. En petits grups l'alumnat haurà de debatre i crear la seva cadena d'accions i efectes, per veure com un canvi pot tenir impactes més enllà dels impactes directes. Després, cada grup presentarà el seu mural a la resta de la classe.	Targetes relacionals

		Finalment, l'alumnat analitzarà les semblances i diferències entre murals i els intentaran unir en un únic mural.	
Cloenda	5 min	La persona educadora farà un breu resum de l'apros durant la sessió, agraeix la participació a l'alumnat i els anima a prendre compromís amb el civisme, finalment s'acomiada. Es demanarà al professorat que realitzi l'enquesta mitjançant el codi QR.	Codi QR/enquesta a paper per a la valoració de l'activitat.

FASE DE L'ACCIÓ		Pressupost	Termini
Acció 1	Desenvolupar el guió educatiu de l'activitat		3 setmanes
Acció 2	Desenvolupar els materials didàctics de l'activitat	3.900 €	4 setmanes
Acció 3	Realitzar l'activitat		-
Acció 4	Informe de seguiment		1 setmana
RECURSOS HUMANS	Assessoria educativa que desenvolupi els guions, materials i recursos necessaris per al desenvolupament de l'activitat proposada. Equip d'educació ambiental que es desplaça als centres i desenvolupa les activitats educatives.		
RECURSOS MATERIALS	Material de l'activitat. Enquestes (en línia o format físic) per dur a terme un seguiment sobre el desenvolupament de les activitats: <ul style="list-style-type: none"> - Enquesta de satisfacció - Docents - Enquesta de funcionament de l'activitat - Equip educatiu 		

Objectiu Estratègic 7. Desenvolupar una campanya informativa per a ciutadania sobre la cura animal

Amb l'objectiu de sensibilitzar i informar la població sobre la importància de la convivència responsable amb els animals, es proposa el desenvolupament d'una campanya informativa adreçada a tota la ciutadania. Aquesta iniciativa vol reforçar el coneixement col·lectiu sobre la cura dels animals de companyia, el respecte envers la fauna urbana i silvestre, i la normativa municipal vigent en matèria de benestar animal.

Amb un llenguatge proper i accessible, la campanya vol promoure una actitud més conscient, respectuosa i activa per part de la ciutadania, posant en valor el paper de les persones en la millora de la convivència i la protecció del benestar animal al municipi.

ACCIÓ 7.1: Xerrada informativa per a públic adult sobre cura animal, normativa municipal i bones pràctiques.

PERFIL DE PÚBLIC	Centres educatius			Ciutadania general													
TIPUS DE PÚBLIC	Educació Infantil	Educació Primària	Educació Secundària	Joves	Adults	Famílies	Públic general										
ODS																	

DESCRIPCIÓ

Aquesta activitat s'adreça al públic adult i té com a objectiu oferir informació clara i accessible sobre la cura i la convivència responsable amb els animals, tant domèstics com silvestres, dins l'àmbit municipal. Durant la sessió, s'abordan qüestions clau com les necessitats bàsiques dels animals de companyia, la importància de respectar la fauna urbana i silvestre, i els impactes de les males pràctiques sobre el benestar animal i l'equilibri ecològic.

Es donarà a conèixer la normativa municipal vigent en matèria de protecció animal, els drets i deures de la ciutadania com a propietaris o veïns, i es compartiran recomanacions i exemples de bones pràctiques per afavorir una convivència respectuosa entre persones, animals i entorn.

La xerrada es planteja en un format proper i participatiu, per tal de resoldre dubtes, compartir experiències i fomentar una consciència col·lectiva que posi en valor el respecte per totes les formes de vida que conviuen al municipi.

A continuació, es presenta un breu resum de les dinàmiques proposades per aquesta activitat juntament amb la seva durada i materials:

Acció 7.1 - Activitat 12. Adults – Cura animal			
Fase	Durada aproximada	Detall	Observacions i materials
Introducció	10 min	Per començar l'activitat es farà un breu resum del desenvolupament de la xerrada i es demanarà la participació activa per part dels participants. Seguidament, es farà una petita dinàmica per trencar el gel i així assegurar una participació i implicació més altes en l'activitat.	
Desenvolupament	45 min	S'iniciarà la xerrada on s'anirà explicant la normativa sobre cura animal de Sant Andreu de la Barca per tal d'informar a la població sobre aquesta. Un cop es finalitzi es farà una part participativa on, a través de l'eina Mentimeter, es demanarà als participants que proposin preguntes perquè algun	Presentació Power Point Mentimeter

		representant de l'Ajuntament les vagi responent. També s'usarà aquesta eina perquè la ciutadania pugui fer propostes de millora o transmetre les seves inquietuds en referència a la cura animal. Es finalitzarà fent un seguit de propostes de bones pràctiques.	
Cloenda	5 min	La persona dinamitzadora farà un breu resum dels temes tractats durant la sessió, agraeix la participació i els anima a prendre compromís amb el civisme, finalment s'acomiaada. Es demanarà al professorat que realitzi l'enquesta mitjançant el codi QR.	Codi QR/enquesta a paper per a la valoració de l'activitat.

FASE DE L'ACCIÓ		Pressupost	Termini
Acció 1	Desenvolupar el guió de la sessió		2 setmanes
Acció 2	Desenvolupar els materials de l'activitat	780 €	2 setmanes
Acció 3	Realitzar l'activitat		-
Acció 4	Informe de seguiment		1 setmana
RECURSOS HUMANS	Assessoria educativa que desenvolupi els guions, materials i recursos necessaris per al desenvolupament de l'activitat proposada. Equip d'educació ambiental que es desplaça a l'espai habilitat per a la xerrada i la dinamitza donant suport a una persona representant de l'ajuntament de Sant Andreu de la Barca.		
RECURSOS MATERIALS	Material de l'activitat. Enquestes (en línia o format físic) per dur a terme un seguiment sobre el desenvolupament de les activitats: <ul style="list-style-type: none"> - Enquesta de satisfacció – Participants de la xerrada - Enquesta de funcionament de l'activitat - Equip educatiu 		

ACCIÓ 7.2: Campanya informativa per a tota la ciutadania sobre cura animal, tant animals domèstics com silvestres, tot explicant normativa municipal i bones pràctiques.

PERFIL DE PÚBLIC	Centres educatius			Ciutadania general													
TIPUS DE PÚBLIC	Educació Infantil	Educació Primària	Educació Secundària	Joves	Adults	Famílies	Públic general										
ODS																	

DESCRIPCIÓ

Aquesta acció consisteix en una campanya informativa adreçada a tota la ciutadania amb l'objectiu de promoure una convivència responsable i respectuosa amb els animals, tant domèstics com silvestres. La campanya vol sensibilitzar sobre la importància del benestar animal i donar a conèixer la normativa municipal que regula la tinença responsable, la protecció de la fauna local i la convivència en espais compartits.

A continuació, es presenta un breu resum de les propostes dels diferents canals de comunicació:

Proposta	Descripció
Campanya de Xarxes Socials	Creació de diverses imatges acompanyades de descripcions atractives i engrescadores que atreguin l'atenció de la ciutadania a Xarxes Socials. Es proposa fer servir les Xarxes Socials de l'ajuntament per ja tenir públic destinatari des de l'inici.
Campanya de cartelleria urbana	Cartelleria que segueixi la línia visual de la campanya de Xarxes socials per donar cohesió i cridar l'atenció de la ciutadania mentre es troba al municipi. Es planteja posar aquesta cartelleria en punts estratègics com ara parcs, places o carrers principals, per arribar al major nombre de persones.
Plafons informatius	Plafons informatius de bones pràctiques i sancions sobre la normativa municipal en punts estratègics com ara parcs i places.
Punts d'informació a peu de carrer	La col·locació de punts d'informació en fires o mercats per aconseguir informar a la població sobre la normativa i les bones pràctiques a la vegada que es reparteix fulletons.
Fulletons	Fulletons informatius amb la normativa i bones pràctiques sobre cura animal. Es repartirà als punts d'informació a peu de carrer i en edificis públics.

FASE DE L'ACCIÓ	Pressupost	Termini
Acció 1	Desenvolupar els materials de la campanya informativa	8 setmanes
Acció 2	Realitzar la campanya informativa	15.000 €
Acció 3	Informe de seguiment	Tot el període d'aplicació
RECURSOS HUMANS	Assessoria educativa que desenvolupi els guions, materials i recursos necessaris per al desenvolupament de l'activitat proposada.	

Equip d'educació ambiental que es desplaça a l'espai habilitat per a la xerrada i la dinamitza donant suport a una persona representant de l'ajuntament de Sant Andreu de la Barca.

RECURSOS Material de l'activitat.

MATERIALS Enquestes (en línia o format físic) per dur a terme un seguiment sobre el desenvolupament de les activitats:

- Enquesta de seguiment – Equip educatiu/dinamitzador/informador

LE 5. Biodiversitat local

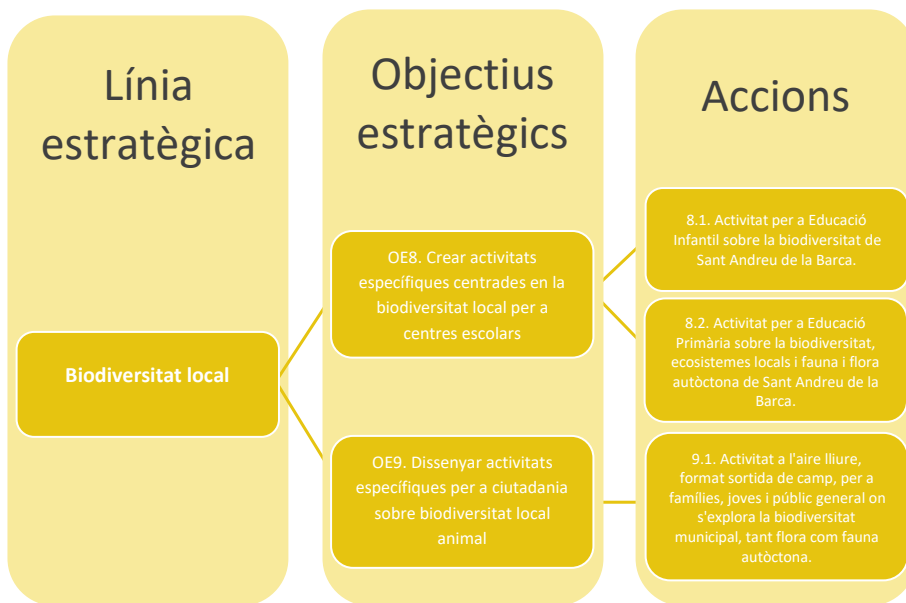

S'entén com a biodiversitat la varietat de vida que existeix a la Terra, incloent-hi plantes, animals, fongs, microorganismes, així com les interaccions que s'estableixen entre ells i amb el seu entorn. Aquesta diversitat abasta múltiples dimensions, des de la variabilitat genètica dins d'una mateixa espècie fins a la riquesa d'ecosistemes que es poden trobar arreu del planeta. La biodiversitat no només és una font de bellesa i inspiració, sinó que juga un paper essencial en el manteniment dels equilibris ecològics que fan possible la vida tal com la coneixem. També està íntimament lligada a les cultures humanes, que s'han desenvolupat en harmonia amb la natura i en funció dels recursos i els paisatges que les envolten.

Tanmateix, en les darreres dècades, la biodiversitat ha patit una regressió alarmant. Segons dades recollides per l'Índex del Planeta Viu (LPI, per les seves sigles en anglès), aplicat a escala catalana, s'ha detectat una davallada mitjana del 24% en les poblacions de fauna salvatge en els darrers 20 anys. Aquesta dada s'ha obtingut a partir del seguiment de 321 espècies de vertebrats autòctons. El grup més afectat, i sovint més invisible als ulls de la societat per la seva mida petita i la seva presència habitual, són els insectes, protagonistes d'una autèntica "desaparició silenciosa". A Catalunya, per exemple, les dades sobre les papallones, indicadors clau de la salut dels ecosistemes, mostren una reducció del 44% de les seves poblacions. En canvi, l'índex LPI dels vertebrats presenta una disminució més moderada, del 6%, però igualment significativa.

Aquest descens posa de manifest una pèrdua progressiva del teixit de la vida al nostre voltant, amb conseqüències directes sobre el benestar humà. Cuidar la biodiversitat no és només una qüestió ecològica: és també una necessitat vital. Els ecosistemes sans ens proporcionen aire net, aigua potable, aliments, protecció contra fenòmens climàtics extrems i moltes altres funcions essencials. En un context de canvi climàtic, preservar i restaurar la biodiversitat és clau per garantir ecosistemes més resilents i capaços de resistir i adaptar-se als seus efectes.

Per aquest motiu, les activitats d'aquest bloc educatiu se centren a conèixer i valorar la biodiversitat local, tant la més visible com la més amagada, i a promoure accions per conservar-la. L'objectiu és despertar la curiositat i el respecte pel medi natural que ens envolta, fomentant una actitud activa i compromesa envers la seva protecció. Com va dir Jacques Cousteau, "les persones només estimem allò que coneixem", i per això volem que infants, joves i adults puguin descobrir i estimar la biodiversitat del nostre municipi com a primer pas per cuidar-la

Objectiu Estratègic 8. Crear activitats específiques centrades en la biodiversitat local per a centres escolars

Crear activitats específiques centrades en la biodiversitat local per a centres escolars, amb l'objectiu de fomentar el coneixement, la connexió emocional i la responsabilitat envers el patrimoni natural del municipi des de les primeres etapes formatives. A través d'activitats adaptades a cada nivell educatiu, es vol despertar la curiositat dels infants i joves per la flora i la fauna del seu entorn més proper, alhora que es treballen valors com el respecte, la cura i la protecció de la natura.

Aquestes propostes educatives permetran introduir conceptes clau sobre biodiversitat d'una manera vivencial i significativa, tot posant en valor la importància dels ecosistemes locals i la seva relació amb el benestar humà. Així mateix, es busca generar consciència sobre les amenaces que afecten la biodiversitat, com la contaminació, la pèrdua d'hàbitats o el canvi climàtic, i empoderar l'alumnat per esdevenir agents actius en la seva conservació.

ACCIÓ 8.1. Activitat per a Educació Infantil sobre la biodiversitat de Sant Andreu de la Barca.

PERFIL DE PÚBLIC	Centres educatius			Ciutadania general													
TIPUS DE PÚBLIC	Educació Infantil	Educació Primària	Educació Secundària	Joves	Adults	Famílies	Públic general										
ODS																	

DESCRIPCIÓ

La creació d'una activitat específica per a educació infantil sobre biodiversitat és clau per fomentar el coneixement sobre el territori i posar en relleu els valors ambientals del municipi de Sant Andreu de la Barca. A més, començar en etapes primerenques a educar envers la biodiversitat pot servir per fomentar el respecte cap a l'entorn i el medi.

L'activitat vol apropar els infants al seu municipi per tenir una experiència vivencial i significativa amb la fauna i flora del municipi. De la mateixa manera, es vol despertar la curiositat pels paisatges que veuen en el seu dia a dia. Mitjançant una activitat lúdica, on l'observació és fonamental, es promourà un sentiment de respecte i estima envers el medi ambient, afavorint així el desenvolupament d'hàbits de respecte i responsabilitat amb l'entorn.

A continuació, es presenta un breu resum de les dinàmiques proposades per aquesta activitat juntament amb la seva durada i materials:

Acció 8.1 - Activitat 13. Educació infantil – Biodiversitat			
Fase	Durada aproximada	Detall	Observacions i materials
Introducció	15 min	Per començar i atreure l'atenció de l'alumnat, es reproduiran sons dels animals del municipi i l'alumnat els haurà de repetir, d'aquesta manera es presentarà la fauna que poden trobar ben a prop seu.	
Desenvolupament	40 min	A través d'una dinàmica de contacontes, els infants descobriran la història d'un ocell que viu a Sant Andreu de la Barca. Al llarg del relat, coneixeran els seus amics, altres animals i plantes que formen part de la biodiversitat local. Abans de començar l'activitat, però, s'hauran col·locat diferents elements a l'aula que ajudaran a ambientar el relat i a motivar als nens i nenes a participar-hi. El conte s'explicarà amb l'ajuda de titelles i d'una manera participativa, animant als infants a fer preguntes, resoldre petits reptes (com la cerca de diferents elements	Conte de l'ocell de Sant Andreu de la Barca Titelles Elements de biodiversitat de Sant Andreu de la Barca

		de biodiversitat) i interactuar amb la història. D'aquesta manera, es promourà l'aprenentatge vivencial i el vincle emocional amb la natura del seu entorn proper.	
Cloenda	5 min	La persona educadora farà un breu resum de l'aprenentatge durant la sessió, agraeix la participació a l'alumnat i els anima a prendre compromís amb el civisme, finalment s'acomiada. Es demanarà al professorat que realitzi l'enquesta mitjançant el codi QR.	Codi QR/enquesta a paper per a la valoració de l'activitat.

FASE DE L'ACCIÓ		Pressupost	Termini
Acció 1	Desenvolupar el guió educatiu de l'activitat		2 setmanes
Acció 2	Desenvolupar els materials didàctics de l'activitat	2.900 €	4 setmanes
Acció 3	Realitzar l'activitat		-
Acció 4	Informe de seguiment		1 setmana
RECURSOS HUMANS	Assessoria educativa que desenvolupi els guions, materials i recursos necessaris per al desenvolupament de l'activitat proposada. Equip d'educació ambiental que desenvolupa les activitats educatives.		
RECURSOS MATERIALS	Material de l'activitat. Enquestes (en línia o format físic) per dur a terme un seguiment sobre el desenvolupament de les activitats: <ul style="list-style-type: none"> - Enquesta de satisfacció - Participants - Enquesta de funcionament de l'activitat - Equip educatiu 		

ACCIÓ 8.2: Activitat per a Educació Primària sobre la biodiversitat, ecosistemes locals i fauna i flora autòctona de Sant Andreu de la Barca.

PERFIL DE PÚBLIC	Centres educatius			Ciutadania general			
TIPUS DE PÚBLIC	Educació Infantil	Educació Primària	Educació Secundària	Joves	Adults	Famílies	Públic general
ODS							

DESCRIPCIÓ

La creació d'una activitat específica per a educació primària sobre la biodiversitat local i els ecosistemes és essencial per fomentar el descobriment científic entre els infants. També serveix per incentivar el coneixement del territori i els valors ambientals del municipi. A més, educar envers la biodiversitat pot servir per fomentar el respecte cap a l'entorn i el medi.

L'activitat vol apropar els infants al seu municipi per tenir una experiència vivencial i significativa amb la fauna, flora i ecosistemes del municipi.

Mitjançant un joc de taula de gran format, on l'expressió i la diversió són protagonistes, es promourà un sentiment d'estima i empatia envers el medi ambient, afavorint així el desenvolupament d'hàbits de respecte i responsabilitat amb l'entorn.

A continuació, es presenta un breu resum de les dinàmiques proposades per aquesta activitat juntament amb la seva durada i materials:

Acció 8.2 - Activitat 14. Educació primària– Biodiversitat			
Fase	Durada aproximada	Detall	Observacions i materials
Introducció	15 min	Es presentarà el joc i es preguntarà als infants quins animals i flora viu a diversos espais naturals emblemàtics del municipi. Se'ls ensenyaran diferents fotografies de fauna i flora i hauran de dir si són propis o no de Sant Andreu.	Fotografies de fauna i flora
Desenvolupament	40 min	Amb una dinàmica de joc de taula de gran format, l'alumnat participarà de manera col·laborativa per col·leccionar les fitxes de fauna i flora que s'amaguen al tauler. Per fer-ho hauran de girar una ruleta amb diverses proves: <ul style="list-style-type: none"> - Mímica - Paraules prohibides - Quiz Una vegada que aconseguixin resoldre el repte que se'ls plantegi, podran agafar una fitxa de biodiversitat. Dins de les fitxes de fauna i flora també hi haurà esdeveniment	Joc de taula

		que els ajudin o els perjudiqui en aconseguir l'objectiu de reunir 10 espècies autòctones.	
Cloenda	5 min	La persona educadora farà un breu resum de l'aprens durant la sessió, agraeix la participació a l'alumnat i els anima a prendre compromís amb el civisme, finalment s'acomiada. Es demanarà al professorat que realitzi l'enquesta mitjançant el codi QR.	Codi QR/enquesta a paper per a la valoració de l'activitat.

FASE DE L'ACCIÓ		Pressupost	Termini
Acció 1	Desenvolupar el guió educatiu de l'activitat		3 setmanes
Acció 2	Desenvolupar els materials didàctics de l'activitat	2.900 €	6 setmanes
Acció 3	Realitzar l'activitat		-
Acció 4	Informe de seguiment		1 setmana
RECURSOS HUMANS	Assessoria educativa que desenvolupi els guions, materials i recursos necessaris per al desenvolupament de l'activitat proposada. Equip d'educació ambiental que desenvolupa les activitats educatives.		
RECURSOS MATERIALS	Material de l'activitat. Enquestes (en línia o format físic) per dur a terme un seguiment sobre el desenvolupament de les activitats: <ul style="list-style-type: none"> - Enquesta de satisfacció - Participants - Enquesta de funcionament de l'activitat - Equip educatiu 		

Objectiu Estratègic 9. Dissenyar activitats específiques per a ciutadania sobre biodiversitat local

Aquestes activitats volen despertar la curiositat i el coneixement sobre els ecosistemes locals, posant en valor la seva riquesa i el paper que juguen en la salut ambiental i el benestar col·lectiu. Durant les sortides es facilitaran eines per identificar espècies, entendre les seves funcions ecològiques i reconèixer les amenaces que les afecten, tot fomentant una actitud activa i responsable envers la seva conservació.

A través d'aquesta proposta vivencial i participativa, es busca empoderar la ciutadania com a part implicada en la cura del territori, promovent una mirada respectuosa i compromesa amb la biodiversitat que ens envolta.

ACCIÓ 9.1: Activitat a l'aire lliure, format sortida de camp, per a famílies, joves i públic general on s'explora la biodiversitat municipal, tant flora com fauna autòctona.

PERFIL DE PÚBLIC	Centres educatius			Ciutadania general												
TIPUS DE PÚBLIC	Educació Infantil	Educació Primària	Educació Secundària	Joves	Adults	Famílies	Públic general									
ODS																

DESCRIPCIÓ

Un Bioblitz és una activitat de ciència ciutadana que serveix per fer una “fotografia” de la biodiversitat del territori en un punt i un moment determinat. La idea és que el públic es fixi en la biodiversitat d'aquests espais i la seva importància dins l'ecosistema. Els Bioblitz són un esforç comunitari que serveix perquè el públic connecti amb l'ambient, mentre es generen dades per la ciència i conservació.

La creació d'una activitat amb aquesta metodologia té l'objectiu de conèixer i identificar la biodiversitat present a espais naturals del municipi utilitzant eines pròpies de la ciència ciutadana, promovent la participació activa del públic i l'educació ambiental in situ. A més, i degut a la seva versatilitat, pot servir per establir sinergies amb altres entitats del territori.

A continuació, es presenta un breu resum de les dinàmiques proposades per aquesta activitat juntament amb la seva durada i materials:

Acció 9.1 - Activitat 15. Joves, famílies i públic general – Biodiversitat			
Fase	Durada aproximada	Detall	Observacions i materials
Introducció	10 min	En aquesta primera part les persones dinamitzadores presentaran el concepte Bioblitz i la plataforma MINKA. També s'explicarà el concepte ciència ciutadana. Per fer-ho s'utilitzaran preguntes i dades rellevants d'altres Bioblitz similars de la zona.	
Desenvolupament	70 min	Es dividirà el grup en dos. Un d'ells treballarà la fauna de la zona amb una de les persones educadores, l'altre treballarà la flora. En els dos casos es farà èmfasi en les espècies vulnerables, i en la importància dels espais naturals urbans pels municipis. S'utilitzaran tècniques de mostreig específiques per a cada grup estudiat. <i>(Aquest mostreig es proposa realitzar a indrets singulars de Sant Andreu de la Barca</i>	Telèfons mòbils de les persones participants Material d'observació (lupes de camp, prismàtics...)

		<p><i>com a la Font de l'Hermano, la Font de can Canals o la llera del riu Llobregat.)</i></p> <p>Per finalitzar, es reflexionarà sobre la importància de la biodiversitat a Sant Andreu de la Barca i sobre tots les seus beneficis. A més, s'animarà a reflexionar sobre ser un ciutadà científic i participar en aquest tipus d'iniciatives</p>	
Cloenda	10 min	<p>Es demanarà a les persones participants que segueixin farcint els projectes de ciència ciutadana de Minka.</p> <p>En acabat, es convidarà a les persones participants a que realitzin una enquesta de valoració de l'activitat a través d'un codi QR.</p>	Codi QR/enquesta a paper per a la valoració de l'activitat.

FASE DE L'ACCIÓ		Pressupost	Termini
Acció 1	Desenvolupar el guió educatiu de l'activitat		2 setmanes
Acció 2	Desenvolupar els materials didàctics de l'activitat	2.900 €	4 setmanes
Acció 3	Realitzar l'activitat		-
Acció 4	Informe de seguiment		1 setmana
RECURSOS HUMANS	Assessoria educativa que desenvolupi els guions, materials i recursos necessaris per al desenvolupament de l'activitat proposada.		
	Equip d'educació ambiental que desenvolupa les activitats educatives.		
RECURSOS MATERIALS	Material de l'activitat.		
	Enquestes (en línia o format físic) per dur a terme un seguiment sobre el desenvolupament de les activitats:		
	<ul style="list-style-type: none"> - Enquesta de satisfacció - Participants - Enquesta de funcionament de l'activitat - Equip educatiu 		

Pressupost complet per accions

Canvi climàtic	9.700,00€
OE1. Crear activitats específiques centrades en el canvi climàtic per a centres escolars	6.800,00 €
1.1. Activitat per a Educació Infantil sobre l'escalfament global, les seves conseqüències i accions quotidianes que poden realitzar per pal·liar els seus efectes.	2900,00€
1.2. Activitat per a Educació Secundària sobre canvi climàtic i els seus efectes sobre Sant Andreu de la Barca.	3900,00€
OE2. Dissenyar activitats específiques per a ciutadania sobre canvi climàtic	2.900,00 €
2.1. Activitat a l'aire lliure, format sortida de camp, per a joves, adults i públic general on s'explora la relació entre el canvi climàtic i la biodiversitat autòctona i al·lòctona.	2900,00€
Alimentació	6.800,00€
OE3. Crear activitats específiques centrades en fomentar l'alimentació sostenible i ecològica en centres escolars	6.800,00 €
3.1. Activitat per a Educació Primària sobre alimentació sostenible i saludable.	2900,00€
3.2. Activitat per a Educació Secundària sobre alimentació sostenible, ecològica i de proximitat.	3900,00€
Consum	13.200,00€
OE4. Crear activitats específiques centrades en el consum responsable per a centres escolars	6.800,00 €
4.1. Activitat per a Educació Primària sobre el consum i el consum responsable.	2900,00€
4.2. Activitat per a Educació Secundària sobre consum responsable i pensament crític a l'hora de prendre decisions.	3900,00
OE5. Dissenyar activitats específiques per a ciutadania sobre consum responsable i de proximitat	6.400,00 €
5.1. Parada informativa sobre els beneficis dels productes ecològics i de proximitat a fira/mercat sobre productes sostenibles.	3500,00€
5.2. Activitat per a famílies, joves i públic general sobre consum conscient, reducció de generació i la separació de residus a Sant Andreu de la Barca.	2900,00€
Cura animal	25.480,00€
OE6. Crear activitats específiques centrades en la cura animal per a centres escolars	9.700,00 €
6.1. Activitat per a Educació Infantil sobre cura d'animals domèstics i bones pràctiques.	2900,00€

6.2. Activitat per a Educació Primària sobre cura d'animals domèstics i silvestres del municipi, i bones pràctiques. 2.900,00€

6.3. Activitat per a Educació Secundària sobre cura d'animals domèstics i silvestres del municipi, i bones pràctiques. 3.900,00€

OE7. Desenvolupar una campanya informativa per a ciutadania sobre la cura animal 15.780,00 €

7.1. Xerrada informativa per a públic adult sobre cura animal, normativa municipal i bones pràctiques. 780,00€

7.2. Campanya informativa per a tota la ciutadania sobre cura animal, tant animals domèstics com silvestres, tot explicant normativa municipal i bones pràctiques. 15.000,00€

Biodiversitat local 8.700,00€

OE8. Crear activitats específiques centrades en la biodiversitat local per a centres escolars 5.800,00 €

8.1. Activitat per a Educació Infantil sobre la biodiversitat de Sant Andreu de la Barca. 2.900,00€

8.2. Activitat per a Educació Primària sobre la biodiversitat, ecosistemes locals i fauna i flora autòctona de Sant Andreu de la Barca. 2.900,00€

OE9. Dissenyar activitats específiques per a ciutadania sobre biodiversitat local animal 2.900,00 €

9.1. Activitat a l'aire lliure, format sortida de camp, per a famílies, joves i públic general on s'explora la biodiversitat municipal, tant flora com fauna autòctona. 2.900,00€

TOTAL 63.880,00€

**Diputació
Barcelona**

**Àrea d'Acció Climàtica
i Transició Energètica**

Gerència de Serveis de Medi Ambient

*Comte d'Urgell, 187
Recinte de l'Escola Industrial
08036 Barcelona*

*www.diba.cat/mediambient
@AccioClimaDiba*